Zaterdag 20 Februari 1915. Eerste Jaarg. Nr 38

HET

Vlaamsche Nieuws

Prijs : 5 Centiemen door geheel België

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN.
Per week . . . . 0.35 | Per 3 maanden . . . 4.00
Per maand . . . . 1.50 | Per 6 maanden 7.50
Per jaar 14.00

BESTUUR
Hoofdopsteller : Alfons BAEYENS
Beheerder : Ant. VAN OPSTRAET

BUREELEN :
Roodestraat, 44, ANTWERPEN
Telefoon 1990

AANKONDIGINGEN :
Tweede bladz. per regel . 2.50 | Vierde bladz. per regel . 0.35
Derde id. id. . 1.00 | of volgens overeenkomst.
Doodsbericht 5.00

Vredestraktaten

De vrede is de herstelling van de betrekkingen die tusschen twee of meerdere landen bestonden en die schielijk verbroken werden door de oorlogsverklaring.

Zij wordt daargesteld door een kontrakt en verschilt van de wapenschorsing of den wapenstilstand door haar definitief karakter.

De vredesteekening volgt dus onvermijdelijk op den oorlog en mag alzoo als eene weldaad aanschouwd worden.

En nochtans bestaat er in het leven van een volk, van eene Natie, geene meer gewichtige, meer beslissende gebeurtenis dan eene vredesteekening.

Een geschiedschrijver heeft met reden mogen zeggen dat « de vredesluiting het meest geduchte problema van den oorlog is ».

Inderdaad, het is door deze omstandigheid dat een land zijn eigen doodvonnis kan onderteekenen : één woord en gansch eene Natie wordt verpletterd onder eene vreemde heerschappij ; één woord en eene onafhankelijkheid wordt onder de voeten vertrapt. De vrede is voor de eenen de zege, voor de anderen de ondergang. Het is op de ruinen van het oude Rijk dat de overwinnaar zijnen troon plaatst. Daarom is de overwonneling soms even groot als de overwinnaar, vooral als de eerste den oorlog niet heeft doen ontketenen.

Het is weer de macht der diplomatie, het mysterieus en almachtig Protokool, die het lot en de toekomst van een land en van een volk in handen houdt.

De vrede is het naspel van het drama dat gedurende maanden en maanden gespeeld is geweest. Kan men veronderstellen welke vernedering het is voor een Volk of een Staatshoofd de bekentenis zijner onmacht aan den overwinnaar te doen en al de voorwaarden van dezen laatste te « moeten » aanvaarden ?

Weet men wel goed wat sociale en zelfs moreelen ondergang, het verlies van vrijheid en onafhankelijkheid kan daarstellen ?

Het is voor die vrijheid dat onze vaadren gestreden hebben met al het vuur der echte Vaderlandsliefde, en het is slechts voor de overmacht dat zij moesten bukken. Het is door een reuzenstrijd dat België, 60 jaar vóór Christus, zijn bestaan heeft te danken.

Onze vaadren hebben hun bloed vergoten voor die vrijheid.

O ! 't was een schouwspel grootsch en schoon
Te zien hoe ze een' heidhaftig' zoon
Van Spanje weerstand bood, schoon hij met [duizendtallen
Van krijgers haar besprong en beukte op haar [wallen
Te zien hoe lang en kloek zij kampte met den [nood
Eer zij de vrede koos, dien de overmacht haar [bood.

Zoo zong onze groote dichter Karel Ledeganck, in zijne « Drie Zustersteden »...

't Was zoo met Spanje, 't was zoo ook met Rome (60 jaar vóór Christus-445 na Christus), met het Frankische Rijk (445-843), met Burgondië (1384-1482), met Oostenrijk (1482-1555 en 1713-1794), met Frankrijk (1794-1814).

België streed... maar overwon niet, maar de nederlaag was grooter dan de triomf ; de overwinneling was fierder, in al zijne onderdrukking, dan de overwinnaar !

Het land werd verbrokkeld door de vredesluiting ; ging van hand tot hand, van land tot land ; opstanden kiemden, werden gesmoord, omwentelingen braken los, maar werden onderdrukt, terwijl hij, die de vrijheidskreet geslaakt had, als offer diende voor den vreemden dwingeland, en zoo bleef het tot 1830, wanneer het zich eindelijk van alle banden losrukte en zijn zelfbestaan begon, grooter als welk land ook, in zijne kleine grenzen...

Wij, Belgen, wij weten wat het is eene onafhankelijkheid verliezen, wij weten wat het is voorrechten te moeten verbannen, omdat wij er eeuwen en eeuwen om gekampt hebben ; wij kennen al het noodlottige dat eene vredesteekening kan medebrengen ; wij kennen de traktaten van Delft (1428), van Peronne (1468), van Gavere (1453), van Cadzand, van Munster (1468), van Aken (1468), van Nijmegen (1678), van Utrecht (1713), het Barreeltraktaat (1715), het traktaat van Campo-Formio (1797), van Parijs (1814)... wij hebben de schande moeten verdragen, de hoon der vreemde Natiën moeten aanhooren ; het smachtend onderdrukken van den vreemden vorst moeten doorleven ; wij kennen die nationale droefheid, dien nationalen rouw...

Een woord was genoeg om dit land als een kaatsbal van hier naar daar te werpen, van de eene heerschappij naar de andere.

Geen pijnlijker oogenblik voor een land als datgene wanneer het een vredestraktaat onderteekenen moet.

Den 12n April 1814 namen de bondgenooten Parijs ; de hertogen van Talleyrant en Vicence, een gevolmachtigde van Rusland overhandigden Napoleon, te Fontainebleau, den tekst van het verdrag, den vorigen dag te Parijs opgesteld. Den ganschen dag weigert de Keizer de akte, die zijn verval aanwijst, te teekenen.

Om 11 uur 's avonds trekt hij zich in zijne vertrekken terug. Sedert den veldtocht van Rusland droeg hij steeds bij zich een vergift door Cabanis uitgevonden... 's Anderdaags morgens is hij doodkleurig, met verwrongen leden, onmogelijk zich op te richten... Hij ontvangt maarschalk Macdonald met deze woorden : « La mort ne veut pas de moi » (De dood wil niet van mij), en, met bevende hand, bijna met een snik, teekent hij het verdrag, dat hem afstelt en hem verbant. De diepe nood, het fatale doodvonnis had den grooten man tot het uiterste gedreven !...

Eenige maanden later opende zich het Kongres te Weenen ; het duurde van September 1814 tot Juni 1815. De feesten van dit Kongres zijn even beroemd als de onderhandelingen zonder weerga, waaruit het moderne Europa ontsproten is.

Schitterende feesten, bals, toneelspelen wisselden zich af met de politieke bijeenkomsten. (Er waren 216 hoofden van diplomatische zendingen vereenigd).

De hedendaagsche vredesluitingen hebben niet meer datzelfde pittoresk en ceremonieel, maar zij zijn thans meer ingewikkeld. Gewoonlijk worden zij geteekend door tusschenkomst van eene onzijdig-gebleven Natie, die in vriendschapsbetrekkingen met de oorlogvoerende partijen staat.

In 1898, na de kapitulatie van Santiago, trad Frankrijk op als bemiddelaar tusschen de Vereenigde-Staten van Amerika en Spanje, en het verdrag van Parijs (11 December 1898) stelde een einde aan alle verdere besprekingen.

Het is dank aan Roosevelt dat er eene overeenkomst is geteekend geworden tusschen Rusland en Japan, na vele afwisselingen van hoop en moedeloosheid. Het was met een diep gevoel van verlichting dat deze uitkomst door gansch de beschaafde wereld begroet werd.

De samenkomst der afgevaardigden der strijdende landen, de heeren Witte en de Kosen, van de eene zijde, en baron Komura en Takatira, van de andere, op het yacht van voorzitter Roosevelt, zal een historisch tafereel blijven. Geleek het vaartuig van het Amerikaansche Hoofd niet aan een terrein van overeenstemming en van verzoening ?...

Maar wanneer, waar en met wiens tusschenkomst zal nu eindelijk de vrede geteekend worden van den oorlog waar gansch Europa thans ingewikkeld is ; zal eindelijk de algemeene verzoening de Mogendheden, die vroeger zoozeer aan elkaar gehecht waren, weer vereenigen ?

Waar ? Wij weten het niet...

Zal het Den Haag, New-York, Londen, Berlijn, Weenen, Parijs of Brussel zijn ? Raadsel.

Maar wij snakken, met al de hoop en al het vuur van ons hart, naar dien stond, waar de landen, nu in broedervijandschap, zich weer zullen beminnen of ten minste zich zullen verstaan, zonder onderscheid van kultuur of traditiën en die, door noesten arbeid, de verloren schatten zullen trachten te hervinden, voor de grootheid en het algemeen welzijn van het Menschdom.

Alfred Van Deuren.

Tweelingskens

I. — MOBILISATIE EN OORLOG.

— En we zijn nu ook gemobiliseerd, meneer ?

— Hoe, jongen ?

— Wel ja, meneer ! Morgen begint de(n) oorlog toch ? 't Exaam ! Allemaal tegeneen : bonk ! Om de(n) eerste te zijn !

— Weer u dan maar goed, baas !

* * *

En nu zitten de gemobiliseerden daar, de strijders.

't Gevecht woedt in alle hevigheid ! Maar 't gaat niet om een loopgraaf, niet om een duinkop, niet om een bruggenhoofd. 't Gaat om heel wat ernstigers ! De « eer » staat op 't spel ; de eer, met al de zalige gevoelens, die daar voor een negenjarigen baas aan vast zijn : waardeering van zijn makkers, hoogschatting van zijn meester, vooral de fiere tevredenheid van vader en moeder... en 't vooruitzicht op een « welverdienen » cent voor bollen.

Geen geschut doet de aarde dreunen ; geen nijdig gesis giert door de lucht ;... maar zooveel te sneller, zooveel te drukker krassen de pennen op 't papier ; de pennen van de gelukkigen, die *kennen*, die *weten*...

Ze lazen niet Gezelle's lieve woord :

Onwetendheid, mij dierbaar ding,
Als 't wee doet, iets te weten !

Doch neen, *hun* weten baart geen wee ! Ook is voor hen *'t is folly to be wise*, beslist goud-pure onzin ! Die philosophische berusting kwam nog niet in hen.

Want de anderen, die *niet* weten, zijn ongelukkiger dan zij. Met star-droomende oogen trachten ze « het donkergeheimzinnige onbekende » te doorgronden. Tergend in al haar eenvoud staat op 't bord de lastige examenvraag : « Noemt drie kruipdieren. » Twintig maal heeft Gust ze reeds gelezen en toch kwam hij niet verder dan : « een slang ». Vruchteloos martelt hij zijn ontrouw geheugen ; vruchteloos kijkt hij links, rechts, allè kanten uit, naar de beschreven bladen van zijn makkers, met « oogen als tafelborden », lijk de sprookjeshond van Andersen ; — z'n buurman laat niets los : ze vochten dezen morgen nog op de speelplaats voor een stuk « Scharpe Nel » ; — en Jan, die vóór hem zit, — en beter een ezelskop kan teekenen dan de meester, — schrijft zoo ellendig klein ; en achter zich voelt hij den ongezellig-kalen klasmuur : Gust zit op de laatste bank. Van de kwellende vraag op 't zwarte bord, — maar, ach ! wat maakte die meester toch 'n schandeelijke hoofdletter N ! — dwaalt z'n blik naar buiten : waar zon is, en lucht, en wolken, en wind, en waar de musschen rondfladderen in vrijheid, of tjilpend baden in den warmen schijn, of verder nog, in 't kleine hofje thuis, pikken de enkele zaadjes en wormpjes... zaadjes en « pieren »...

— Gust, ge droomt ! dringt in zijn ooren, heel-vaag uit de verte.

Even schrikt hij op. Maar die « pier » houdt hem vast. Gust geniet van de onverhoopte vondst : een pier is waarlijk een kruipdier, en wel een allerzuiverst type ! En zelfbewust penseelt hij op zijn blad, (waar reeds lange tien minuten « een slang » zich zielig-alleen doodverveelt) : « een pier ». Onwillekeurig zucht hij ! Nog één dier, dat kruipt ! Een paling... kruipt !... neen, zwemt ; een paard loopt ; een musch vliegt. Zoo echt, daar buiten ziet hij er weer een voorbijvliegen : buiten, naar zijn hoveken, naar zijn thuis ! Dezen middag heeft moeder koeken gebakken : heerlijk-bruine koeken. Hij heeft er drie binnengespeeld en kleine Wie, zijn broertje, anderhalven, de dikkerd ! Van avond gaan ze weer samen spelen, in 't hoekje van de kamer, met de « mirbs ». Broertje Wie kruipt dan zoo drollig over den grond, juist een... Een licht gaat op in Gust z'n geest : nog een kruipdier ! Zonder zich verder te bedenken, schrijft hij, bij zijn slang en zijn pier, in volzalige tevredenheid : « *onze klijne Wie* ».

Dàt heeft hij hem nu eens gelapt ! 't Geluk is te hevig ; zijn kleine hart kan 't niet bevatten en, in een opwelling van opperst genot, kraait hij het uit : « *'k Hem af !* »

Af ! De gelukkige ! Wat moet Piet, de rosse Piet, hem thans benijden ! Triomfantelijk richt Gust zijn blik tot hem, tot dien rossen Piet, die hem voor schooltijd, — en dan nog oneerlijk, — twee «soldatenknoppen» afwon, (die aaszak !) en 't nu niet verder bracht dan : « een slang en een... » Hij voelt zich ook heel wat knapper dan dikke Frans, die — als in uiterste vertwijfeling, met 't koude angstzweet op zijn voorhoofd, — in eindelooze wanhoop zijn pennestok stuk bijt, klaar zijn « *Alea jacta est* » uit te roepen en neer te pennen : « een steurkrab ».

Zoo gaat de strijd in hartstocht voort. En moeder Wijsheid ziet met welgevallen den taaien moed van haar jonge strijders aan. In hun ijver maken ze wel eens bokkesprongen ; maar die ijver is gemeend en onschuldig-dom die sprongen. Zij strijden om de Eer, en ieder middel om die hoog-op te houden, brengt baat. Ze blijven tevens allen even hoopvol op den uitslag.

Wie was ook weer die fiere krijger, die zei : « Tout est perdu, hors l'honneur » ? Ze zijn hier velen — de dappere krijgers, die de « Eer » alleen iets achten !

* * *

II. — BOKKESPRONGEN.

Ik sprak van bokkesprongen, onschuldig-domme bokkesprongen.

Weet ge wel, hoe Frans zijn zus verzorgen wil, die met haar hand in glas viel ? Frans wordt vast een knap dokter, met ultra-moderne methoden ! Hij zal « de wonden door schorpioenen doen uitzuigen » ! — Hebt ge wel eens een paard bekeken, met de oogen van blonden Jan ? 't Is volgens hem « een dier, gemaakt van vel, vleesch en lever, en dat van voor twee beenen aan zijn lijf heeft steken ». — Jef noemt een kikvorsch « een zingdier », terwijl zijn buurman beweert dat « de aap een vogel is », en « de hen een kieken », maar volstrekt « geen vogel ». — Dikke Jaak houdt vol dat « Rubens is de burgemeester van Antwerpen» en « Quinten Massys de hoefsmid van den Koning ». — Voor Sander duurt een ronde noot « een klein half uurtje » ; voor Pol slechts « vijf minuutjes ».

Rik noemt in de oude stad de straten « smal en kronkelend » ; iets wat maar rampzalig is voor dieven, want « als er daar een wou binnenbreken, goeiden ze van boven uit de vensters met iets op zijnen kop en dat was altijd raak » ! Rik z'n vader is gardevil.

Mon dient een reis te doen van Antwerpen naar Melbourne ; hij heeft een vreeselijk visioen, bij de gedachte aan de eindelooze opsomming van stroomen, zeeen, oceanen, golven, eilanden, schiereilanden, kapen, zeeëngten, landen, steden, die hij doorvaart, omvaart, voorbijvaart, enz. enz. Bedrukt « stap hij aan boord te Antwerpen, vaart de Schelde af, voorbij Sint-Anneken, den Doel en Pijp Toebak, Brussel, Gent en Amerika, en komt zoo in de Noordzee » ; maar hier slaat hem de eenzaamheid van slechtslucht-en-water om het hart ; de lange opsomming lijkt hem verschrikkelijker dan de zeven plagen van Egypte ; gelukkig redt de goddelijke Natuur hem, want « in de Noordzee steekt een felle storm op, en het schip vergaat ».

Stanneke Beulemans stelt ons zijn zuster voor ; de halve stad zal ze wel kennen, want « le matin elle fait le trottoir» ; jammer, verdere détails ontbreken. Het neefje van Stan vertaalt (o, schande !) het edele « L'Union fait la Force » door het nuchtere « De geit geeft melk » ! Gust eindigt zoo-even zijn Fransch opstel. Met fiere zelfvoldaanheid geeft hij den meester zijn papier, waarop enkel prijkt, in vette, bultige letters : « L'instituteur pend devant la classe ». Kende Gust z'n meester niet uit de landkaart ? Gust is een praktische droomer : hij zal zijn weg wel maken, zoo'n klepper !

Ja, 't is een lastig-lange baan, die voert « ter eeuwige Wijsheid » ; talrijk zijn de dwaalsporen, links en rechts, en hobbelig is de grond...

Tjalda.

Gevaarlijk Optisme

De « Daily Mail » schrijft onder bovenstaand opschrift :

« Het baart verontrusting, dat het vertrouwen waarmee wij den loop van den oorlog konden volgen, zich in een optimisme verandert heeft, dat even gevaarlijk als ongegrond is...

» ... Het is te veronderstellen, dat het Duitsche volk tot de uiterste opofferingen zal gaan in toewijding ven verduring, wanneer het den Vaderlandschen bodem zal moeten verdedigen. Zoolang Duitschland mannen, wapenen en ammunitie heeft, kunnen wij overtuigd zijn, dat het zich tot het uiterste zal verdedigen. »

De Roode spionneerster

Ziehier de inhoud van een brief van een Engelschen artillerie-officier aan de « Times » gericht :

... Wij kregen drie dagen geleden melding dat er een spion in de nabijheid onzer batterijen rondsloop. « Neemt maatregelen en waarschuw alle batterij-aanvoerders dat onze spion een vrouw is met vuurroode haren, zooals in dit gedeelte van België zelden zouden voorkomen. » Den dag na deze instruktie kwam ik op etenstijd in mijn kwartier terug en men zeide mij dat een korporaal en twee mannen buiten waren met een dame met roode haren die ik moest komen ondervragen. Ik ging naar buiten en ondervond dat de dame slechts Vlaamsch sprak en keerde terug.

Ik was ongeveer tien minuten weg toen weer iemand klopte en mij toevoegde : Neem mij niet kwalijk, luitenant, maar buiten staat een korporaal met twee man en een roodharige dame die u moet bezichtigen.

Na een paar minuten wordt er weder geklopt ; weer de zelfde boodschap. Ik denk : zeker wil zich iemand op mijn kosten vermaken of misschien duurt den korporaal het wachten te lang. Ik dacht bij bij zelven indien er nu nog een komt met dezelfde boodschap laat ik den korporaal den geheelen middag wachten. Toen ik ontbeten had ging ik naar buiten, en liet de gevangenen voorbrengen, maar welk een schrik... Voor mij stonden drie korporaals, zes soldaten en drie roodharige vrouwen. Iedere batterij had een spion gevangen.

Op hetzelfde oogenblik meldde mij de regiments-sergent, op fluisterenden, indien ik er nog meerdere van die soort wilde hebben dan kon hij er mij een half dozijn van de nabijzijnde hoeven halen. Deze monsterkaart van roodharige vrouwspersonen deed mij geheel verslagen staan. Maar ik besloot snel hen allen door te zenden naar den kapitein met de bemerking dat meerdere verdachten zouden volgen.

Resultaat ! Een telegram per auto van den kapitein met het verzoek van om Gods wil er geen meer te zenden. Hij had reeds het geheele kwartier vol en wist niet meer hoe hen te voeden en rustig te houden want zij zaten elkander reeds in de roode haren. De spionnenjacht is tot nader order opgeschorst.

AANDACHT. — Te Ulfeut, op Belgisch grondgebied, werd een onzer dienstplichtige landgenooten, die trachtte de grens te overschrijden, door een Duitsch soldaat neergeschoten.

DAGELIJKSCH NIEUWS

EENE VOORDRACHT. — Door Meester Bernard, advokaat onzer balie, werd in Den Haag eene voordracht gehouden over dichter Emile Verhaeren.

De talentvolle spreker bekwam een welverdienden bijval.

HET BIER. — Telken jare worden er in de geheele wereld 50 millioen liters bier gedronken.

Eerst komen de Vereenigde Staten van Amerika met 72 millioen hektoliters, dan Duitschland met 65 millioen hektoliters, dan Engeland met 56 millioen, Frankrijk en België elk met 16 millioen en ten slotte Rusland met 9 millioen hektoliters.

NOG GEENE VERANDERING. — Dat de Vlamingen maar goed zijn om te ondersteunen blijkt uit het feit dat nog steeds op de Meir, het opschrift gehecht aan den gevel der « Croix Rouge ? », alleen in het Fransch is en blijft.

BIJ ONZE VLUCHTELINGEN TE GOES. — De Belgische uitgewekenen te Goes mogen, zoo is nader bepaald, voorloopig daar ter stede blijven.

BIJ ONZE GEINTERNEERDEN TE BERGEN. — Het ligt in de bedoeling, de funktie van hoofd van het interneeringsdepot te Bergen, welke openkomt door het ontslag als zoodanig aangevraagd door den gep. luit.-kolonel De Lusanet de la Sablonnièère, niet meer te doen vervullen door een hoofdofficier.

Een der thans in het depot dienstdoende subalterne officieren zal als hoofd worden aangewezen.

HET WERK DER « AMERICAN COMMISSION FOR RELIEF IN BELGIUM ». — Het werk der « American Commission for Relief in Belgium » is thans zeer bekend. Men weet wat deze kommissie voor de bevoorrading van België gedaan heeft. Deze kommissie strekt nu hare werkzaamheid uit tot in het gedeelte van Frankrijk, dat tusschen Givet en Fumay gelegen is.

De bevolking dezer streek bevindt zich in de grootste ellende en is door hongersnood bedreigd, daar er geen meel voorhanden is. Zij heeft tot hiertoe geleefd van den kleinen voorraad tarwe en meel, welke de Duitsche overheid te harer beschikking gesteld had. Thans echter is deze voorraad geheel uitgeput Doch de heer Carleton B. Gibson, afgevaardigde der « American Commission for Relief in Belgium », is gelukkig ter plaatse gekomen. Met een onvermoeibaren ijver heeft hij de bevoorrading dezer streek georganiseerd, kleedingstukken bezorgd aan de slachtoffers van den oorlog en hulp uitgedeeld aan de ongelukkigen. Dank zij zijne energische tusschenkomst, zijn 17.000 menschen thans voor den hongerdood bewaard gebleven.

DE VLEESCHTRUST. — Het « Journal de St. Gall » verneemt uit New-York dat de vertegnwoordiger van den vleeschtrust te Chicago naar Londen vertrokken is, om Sir Grey te verwittigen dat er geen vleesch meer naar Europa zou gestuurd worden, Engeland inbegrepen, indien dit land geene afdoende maatregelen nam om den onzijdigen handel te beschermen. Hij verklaarde, dat de vleeschtrust, tengevolge der strenge maatregelen van Engeland, tot heden reeds meer dan 5 millioen dollars verloor.

VOOR ONS SPOORWEGPERSONEEL. — Van hoogerhand hebben de bedienden en werklieden van ons Staatsspoor toelating verkregen om hun dienst te hervatten.

We mogen ons dus in 't kort aan een regelmatiger spoorwegverkeer verwachten.

VOOR ONZE ONBEKWAME SOLDATEN IN HOLLAND. — De Belgische konsul te Breda vraagt aan alle soldaten, die ongeschikt voor den dienst verklaard werden door de Belgische krijgsoverheden zich op het konsulaat te laten inschrijven.

Zij zullen hoogstwaarschijnlijk eene dagelijksche vergoeding van fr. 2.50 ontvangen.

VERGADERING VAN BELGISCHE BOUWMEESTERS TE LONDEN. — Verleden Donderdag had te Londen in de Guildhall eene vergadering plaats van Belgische vluchtelingen, in den loop van dewelke verschillende voorstellen onderzocht werden, allen voor doel hebbende het heropbouwen of de verfraaiing van zekere Belgische steden na den oorlog.

Deze bijeenkomst had een uitsluitend praktisch karakter.

De lord maire van Londen heeft de vluchtelingen welkom geheeten, en M. Herbert Samuel, minister van binnenlandsche zaken, heeft hen gegroet in naam der regeering. Hij heeft den wensch uitgedrukt dat de Belgische steden, die zooveel door den oorlog te lijden hadden, wanneer deze geëindigd is, hunnen vroegeren luister zullen hernemen. « Gij zijt hier met 200 Belgen, voegde hij er aan toe, allen bouwmeesters en aannemers. Gij hebt een gelukkig gedacht gehad, wanneer ge voorsteldet nu en dan eens bijeen te komen, — en voor de eerste maal vandaag — ten einde te bestudeeren op welke manier U later de steden van uw land zult kunnen verfraaien. Gij wilt aan de Belgische steden een modern uitzicht geven, praktische en esthetische schikkingen nemen door U te inspireeren van hetgeen wij in die orde van gedachten in Engeland doen. Ik zeg : door U te inspireeren ; ik zeg niet : door na te bootsen, want hetgeen bevalt, onder oogpunt van bouwtrant, langs deze zijde van het Kanaal, zou niet volkomen kunnen samengaan met de architekturale noodwendigheden van uw land. De sociale en klimaat-voorwaarden bij U verschillend met die welke in Engeland bestaan, de Engelsche en de Belgische steden moeten niet op zulke modellen gebouwd worden. Nochtans zijn er algemeene principen, in bouwkunst zooals in alle zaken, die in alle landen kunnen toegepast worden. »

M. Herbert sprak tot aandachtige toehoorders die deze principen zullen toepassen, waarvan wijlen burgemeester Buls van geïnspireerd was, wanneer hij zijne brochuur schreef over het estethiek der steden.

BIJ ONZE VLUCHTELINGEN IN NEDERLAND. — Het Hollandsch Kamerlid Juten heeft, naar het « Huisgezin », meldt, het volgende telegram gezonden aan den minister van binnenlandsche zaken :

« Uit België gevluchte personen, zelfs die ruim in eigen onderhoud voorzien en nog maanden kunnen voorzien, zelfs Nederlanders met behoorlijke bewijzen van hun nationaliteit, ontvangen van gedelegeerd regeeringskommissaris te Bergen op Zoom bevel zich te laten overbrengen naar vluchtoorden te Ede of Nunspeet onder bedreiging met den sterken arm.

Verzoek in belang Bergen op Zoomschen middenstand, die door toestand toch reeds genoeg lijdt, dezen maatregel ongedaan te maken. »

VOOR ONZE BELGISCHE KINDEREN. — Dinsdag j.l. zijn te Roosendaal onder geleide van den heer Kellenaers van het Huisvestings-Komiteit te Leiden en mevrouw de la Faille uit Antwerpen ongeveer 100 Belgische kinderen aangekomen, onder wie vele weesjes van 2 tot 5 jaar. Zij zijn opgespoord in het arrondissement Dendermonde, Zele, Grembergen en in Antwerpen en omgeving. Door de goede zorgen van den heer Van Schoor, te St. Gillis-Dendermonde, bijgestaan door de heeren Dufraine en Michiels, was de reis van Dendermonde naar Antwerpen in alle opzichten voorspoedig. In Antwerpen bleven de kinderen een nacht bij partikulieren.

De Duitschers hadden voor de reis van Antwerpen naar Esschen een extra wagen gereserveerd.

Eerstdaags vertrekken notaris Brands van het Tehuis voor Belgische kinderen te Amsterdam en mevrouw Kellenaers uit Leiden weer naar België.

Deze week hebben de komiteiten 140 kinderen uit België gehaald.

BIJ ONZE GEINTERNEERDEN. — Dinsdag morgend is onder militair geleide een Belgisch soldaat in uniform te Breda binnengebracht en op de Kon. Mil. Akad. geïnterneerd.

ONZE KUNSTENAARS IN HOLLAND. — Dinsdag j.l. greep te Amsterdam een kunst-koncerto plaats, ingericht door de « Maatschappij tot Nut van 't Algemeen ».

Lieten zich hooren als solisten : Mev. Bertha, van de Vlaamsche Opera onzer stad ; heer Jef Judels ; heer Homan Leydensdorff, violist en J. Hoorenmaen, klavierspeler.

Met den grootsten lof wordt over de stem van Mevr. Seroen gesproken, die zong het lied van Reinhilde uit Jan Blockx, « Herbergprinsessen ».

Jef Judels droeg met veel talent het prachtige lied « Mijn Moedertaal » van Peter Benoit, voor.

Tot slot zong Mevr. Seroen met ongemeene geestdrift de krachtige « Vlaamsche Leeuw ».

Alle vertolkers bekwamen een ongemeenen bijval.

BERICHT. — Maandag 22 en Dinsdag 23 Februari a.s., zal voortgegaan worden met het uitbetalen der loonen aan de werklieden en toezichters die aan de forten gearbeid hebben.

De betalingen zullen geschieden tusschen 9 en 4 uur (Torenuur), op het 2 Stadhuisbureel.

Personen die aan de forten 6, 7 en 8 fort van Broechem gewerkt hebben, mogen zich op de voormelde dagen aanbieden.

Een later bericht zal aanduiden wanneer voor de andere forten zal uitbetaald worden.

De Oorlog

De gevechten in Frankrijk en België

OFFICIEELE BERICHTEN
(Uit Fransche bron)

Parijs, 17 Februari. (Reuter.) — Officieel bericht van vanmiddag drie uur: Ondanks hevige beschieting zijn de Engelsche en Fransche vliegtuigen, die gisteren in de streek van Ghistelles en Oostende bommen hebben geworpen, onbeschadeerd teruggekeerd.

De artillerie heeft met succes schuilplaatsen der Duitsche troepen beschoten.

In Champagne zijn tien nachtelijke tegenaanvallen der Duitschers afgeslagen.

In Argonne hebben wij bij Fontaine aux Charmes een vijandelijk blokhuis en een 100 met. loopgraaf vernield. Voorts hebben wij den zeer hevigen aanval, ondernomen door ten minste drie bataljons, tusschen Four de Paris en den oostkant van Boureuilles afgeslagen.

Meer Oostelijk hebben wij in het bosch van Alancourt een honderd meters loopgraaf veroverd.

Parijs, 17 Februari. (Reuter.) — Het communiqué van heden avond luidt:

Tusschen de zee en de Oise heeft onze artillerie talrijke afdeelingen vijandelijke troepen uiteengejaagd, konvooien en lossons vernietigd.

Wij namen twee loopgraaf-linies ten noorden van Atrecht, sloegen hevige tegenaanvallen af.

De voordeelen, die wij den 16n dezer in den sector van Rheims behaald hebben, zijn gehandhaafd en bevestigd.

In Champagne zijn wij voordeelen blijven behalen.

Ten Noord-Westen van Perthes hebben wij over een front van meer dan zeshonderd meters de stellingen van den vijand genomen.

Al de tegen-aanvallen van de Duitschers ten Noorden van Mesnil-les-Hurlus en Beauséjour zijn afgeslagen.

In Argonne zijn wij opgerukt naar Binarville en hebben onze stelling gehandhaafd niettegenstaande twee hevige tegenaanvallen en een heet bajonetgevecht, dat den vijand duur te staan kwam.

Bij Four-de-Paris is een krachtige aanval afgeslagen. Tusschen Argonne en de Maas zijn wij op verscheidene punten vooruitgekomen.

In den Elzas hebben we de heuvels genomen, die de Sudelf-hoeve beheerscht.

Onze vliegtuigen hebben Freiburg in Breisgau gebombardeerd.

Parijs, 18 Februari. (Reuter.) — Officieel bericht van vanmiddag drie uur: In het dal van de Aisne en den sector van Reims zijn artilleriegevechten geleverd.

In Champagne hebben wij in de streek van Perthes het gisteren en eergisteren gewonnen terrein geheel behouden.

In Argonne hebben wij het gewonnen terrein in het bosch van La Grurie, ten zuiden van Fontaine aux Charmes, behouden. Wij zijn eenigszins opgeschoten in de streek van Boureilles.

De voordeelen behaald tusschen Argonne en de Maas, waarvan gisteren bond melding is gemaakt, hebben ons in het bezit gesteld van het bosch, ten zuiden van het bosch van Cheppy.

Bovendien zijn wij 400 meters opgeschoten ten Noorden van Bois de Forges. Deze voordeelen hebben wij alle kunnen te behouden.

(Uit Duitsche bron)

Berlijn, 18 Februari. (Wolff.) — Ambtelijke mededeelingen uit het grootehoofdkwartier:

Aan de baan van Rijssel naar Arras hebben onze Franschen uit het op 16 dezer hun genomen deel onzer loopgraven geworpen.

In Champagne rukten de Franschen nieuw vooruit; hunne aanvallen misluk ten echter. Honderd gevangenen bleven in onze handen. De door de Franschen op 16 dezer veroverde loopgraven zijn ten deele door ons wedergenomen. Bij den gemelden Franschen aanval tegen Boureuilles-Haucquois namen wij 3 officieren en 271 ongewonde Franschen gevangen.

Ten Oosten van Verdun, bij Combres, werden de Franschen, nadat zij aanvankelijk eenige voordeelen behaald hadden, later met zware verliezen teruggeslagen.

In de Vogezen bestormde wij de hoogte 1600, ten Zuiden van Lusse, en veroverden twee machinegeweren.

Aan het Duitsch-Oostenrijksch-Russisch front

Officieele Berichten
(Uit Russische bron)

Petrogrado, 18 Februari. (Pet. Tel. Ag.) — Officieele mededeeling van den generalen staf:

Op den rechteroever van den Weichsel duurt de strijd ongeveer in dezelfde streken voort, op eenige plaatsen is de strijd zeer verwoed.

Op den linkeroever van den Weichsel hebben we een aanval op het front Cha-sel-Nykorofsj in Galicië teruggeslagen. Verder Oostelijk tusschen den Kowka- en den Wyschkof-pas voerden de Duitschers een reeks langdurige en hevige aanvallen uit, die alle zijn afgeslagen.

In Bukowina is de toestand niet verslechterd.

(Uit Duitsche bron)

Berlijn, 18 Februari. (Wolff.) — Ambtelijke mededeelingen uit het grootehoofdkwartier:

Tauroggen is gisteren door ons ingenomen geworden.

De vervolgingsgevechten ten Noord-Westen van Grodno en ten Noorden van Suchawola, zijn bijna voleindigd.

Het gevecht ten Noord-Westen van Kelno duurt nog voort.

Ten Zuiden van Myszyntec wierpen wij de Russen uit eenige plaatsen.

In Polen, ten Noorden van de Weichsel, vonden aan beide zijden der Wkra en ten Oosten van Racionsz kleine botsingen plaats.

DE TOESTAND AAN HET RUSSISCH FRONT

Keulen, 18 Febr. — De « Kölnische Zeitung » verneemt uit Bern, dat het Bernsche blad der Bund het volgende constateert: Het geheele, ontzaglijk uitgestrekte Russische front is thans op de beide vleugels ingedrukt. De verliezen der Russen zullen de 150,000 man te boven gaan.

De militaire medewerker van de « Zürcher Post » constateert, dat het niet te ontkennen is, dat zich bij de Russen de reusachtige verliezen aan kanonnen en ander oorlogsmaterieel reeds zeer sterk doet gevoelen. Von Hindenburg behoort tot de grootste legeraanvoerders van alle tijden. Het gelukken van den slag in Oost-Pruisen is mogelijk gemaakt door de reusachtige prestaties op het gebied van marcheeren, betoond door de Duitsche troepen, en door den vasten wil van die troepen, om de tegenstanders zoo vernietigend mogelijk te verslaan.

DE RUSSEN TE LYCK

Berlijn, 18 Februari (Wolff.) — Volgens een bericht uit Koningsbergen hebben de Russen Lyck zeer verwoest; 60 huizen, de gasfabriek en de waterleiding zijn vernield, terwijl een aantal personen uit de omstreken door de terugtrekkende Russen naar Rusland zijn meegevoerd.

DE STRIJD BIJ DE MASOERISCHE MEREN

Berlijn, 18 Februari. (Wolff.) — Officieel. — Zijne Majesteit de keizer en koning deelde gisteren den rijkskanselier den succesvollen uitslag van de wintercampagne aan de Masoerische Meren telegrafisch mede. De keizer wees er daarbij in het bijzonder op, hoe onder zijn oogen de nieuw-gevorme troepen zich even voortreffelijk hielden als de oude troepen aan het oostelijk front. « Van den landstormman tot aan den jongsten vrijwilliger beijverden allen zich om zich geheel voor hun vaderland te geven. Noch de grimmige koude, noch de dikke sneeuw, noch de slechte wegen, noch de slechte wegen, noch de taaiheid waarmede de vijand stand hield, konden hun zegetocht stuiten. Onze verliezen zijn gelukkig gering. »

Zijne Majesteit herinnert dan in het telegram aan de schitterende leiding der operaties en zegt aan het slot: « Mijn vreugde over dit schitterend succes wordt getemperd door den aanblik van de eens zoo bloeiende streek, die gedurende vele weken in handen van den vijand was. Van alle menschelijk gevoel ontbloot, heeft hij in zijn zinnelooze woede op de vlucht bijna tot zelfs in het laatste huis en de laatste schuur verbrand of op andere wijze verwoest. Ons schoon Masoerenland is een woestijn. Ontzettend veel is verloren gegaan, maar ik weet dat iedere Duitscher het met mij eens zal zijn, wanneer ik geloof, dat datgene, wat des menschen kracht vermag, gedaan zal worden om nieuw, frisch leven uit de ruïnen te doen ontstaan. »

IN RUSSISCH POLEN

Berlijn, 18 Februari. (Korr. Nord.) — Het jongste nummer van de Warschausche « Robotnik » — een in het geheim uitgegeven socialistische courant — brengt merkwaardige berichten over de toeneming der revolutionnaire beweging in Russisch-Polen. Volgens dit blad hebben onbekend gebleven daders voor eenige dagen op het spoorwegtraject Szelm-Lukow de rails vernield en daardoor het verkeer 24 uren gestremd op een oogenblik dat daar troepentransporten van belang plaats hadden. In Ljoeblin zijn een twintigtal spoorwagens met oorlogsmateriaal in de lucht gevlogen, wat aan opzet te wijten was. Dien zelfden dag werd de lokaal spoorweg te Grodzisk vernield en, in Belzec, niet ver van Ljoeblin, de postkas geroofd. Dat de reis van den Tzaar naar Warschau niet doorging wordt toegeschreven aan het feit dat op den spoorweg van Warschau naar Petrograd een aanval is gedaan, waarbij een ijzeren brug werd vernield. Dit feit is reeds eenige weken geleden, maar het is stipt geheid gehouden.

(Uit Oostenrijksche bron)

Weenen, 18 Februari. (Wolff.) — Ambtelijk wordt gemeld:

Aan het Karpathenfront van Duka tot Wyskow is de toestand onveranderd.

Alle aanvallen der Russen werden afgeslagen en de vijand verloor hierbij 320 gevangenen.

Door de bezetting van Kolomea is den vijand een gewichtig steunpunt in Oost-Galicië ontnomen.

Uit de richting van Stamslau leidde het aanvoeren van vijandelijke versterkingen tot groote gevechten, die nog voortduren.

In de Bukowina is de vijand over de Pruth teruggeworpen en Czernowitz terug door de Oostenrijksche troepen bezet.

Servië en de Albaneezen

Een telegram van Havas uit Nisj meldt, dat de Serviërs de Albaneezen over hun grens teruggedreven hebben.

Ter Zee

De « Kölnische Ztg » wijst er op dat de Russische marine in den laatsten tijd herhaaldelijk neutrale schepen in den grond heeft geboord. Op 8 Januari werd ter hoogte van Sinope, op heldere lichten dag, een Italiaansch stoomschip op 4,000 meter afstand door een Russischen kruiser zonder eenige voorafgaande waarschuwing in den grond geboord. Het stoomschip heesch, tijdens de beschieting, de witte vlag; toch werd de beschieting voortgezet tot dat het schip zonk.

Op 17 Januari werd een Grieksch stoomschip in de haven van Sinope door een Russische torpedoboot op 1,000 meters afstand getorpedeerd.

Op 8 Februari werd in de haven van Trebizonde een Amerikaansch stoomschip, de « Washington », dat daar ambulance- en verbandmeteriaal ontscheepte, door een Russischen kruiser tot zinken gebracht. Het schip voerde de Amerikaansche vlag.

Het is volgens de « Kölnische Ztg » niet bekend of de Italiaansche, Grieksche en Amerikaansche regeeringen Rusland wegens deze vernietiging van neutrale schepen hebben geprotesteerd.

DE « U 21 »

In een artikel over de verrichtingen van de « U 21 », de Duitsche duikboot die onder bevel van kapitein-luitenant Hersing de « Pathfinder » getorpedeerd en eenige Engelsche koopvaardijschepen in de Ierssche Zee in den grond geboord heeft, schrijft O. v. Gottberg in de « Lokal Anzeiger »:

« Moge onze vloot dergelijke successen na den 18den Februari boeken. Het is niet noodig, dat de U-booten elken dag Engelsche stoomschepen naar den kelder laten gaan. De vernietiging van vijandelijk eigendom en van menschenlevens is voor Duitsche soldaten geen doel van den strijd, maar een betreurenswaardig bijkomstig verschijnsel ervan. Zij willen alleen de strijdkrachten van den vijand ten onder brengen en nem de mogelijkheid van toevoer van nieuwe hulpmiddelen benemen. Het is daarom volkomen voldoende, als door het zinken van Engelsche vaartuigen de groote zeevaartwegen die naar de Engelsche eilanden leiden, voor langer of korter tijd gesloten blijven. Ook neutralen verkeeren niet in twijfel over onze bedoelingen. De Amerikaansche nota verraadt, dat bij haar opstelling geen soldaten geraadpleegd zijn. Die hadden begrepen, van welke « toevalligheden van den zeeoorlog » zonder ons opzet neutrale schepen het slachtoffer kunnen worden. Met een beetje nadenken zou het buitenland begrijpen, dat het in zijn eigen belang voor ons optreden ruim baan moet laten. Wij willen immers voor het vreedzame verkeer de zeewegen openen, die Engeland gesloten heeft. »

* * *

In het bovenvermelde artikel in de « Lokal Anzeiger » vertelt Gottberg verder nog, dat toen de Ierssche Zee voor de « U 21 » geen prooi meer aanbood, omdat zich geen Engelsche schepen meer vertoonden, haar kommandant naar een ander doel uitkeek. Tegen de kanonnen van vestingen kon hij het niet opnemen, maar wel nam hij een luchtschiploods onder vuur. Die raakte hij ook. De schade was echter niet na te gaan, omdat een naburig fort hem met granten beschoot. Toen die eindelijk vlak bij de boot neervielen, verdween hij met zijn manschappen onder de klep, « trok zijn snuit in » en ging er van door.

DEENSCHE SCHEEPVAART GEHINDERD

Kopenhagen, 19 Februari. — « Berlingske Tidende » melden:

De bemanning van de « Fjord » weigerde wegens het mijnengevaar naar England te vertrekken en eischte eene voorloopige gagie van 200 kronnen; men hoopt de zaak te regelen.

Verscheidene Deensche kolenschepen en stoombooten met allerlei landing vertrokken naar Engeland. Zij zijn in Duitsche kleuren geschilderd en dragen ook in groote letters het woord « Danemark ».

De Noorsche stoombooten « Courov », « Remus », « Haardreide » en de Deensche stoomer « Anganyr », die naar England moesten vertrekken, hadden dezelfde moeilijkheden met de bemanning en bleven voorloopig liggen.

DE DUITSCHE BLOKKADE

Kopenhagen, 19 Februari. — « Politiken » schrijft in het bading-artikel van zijn handelsgedeelte, getiteld « Een Historische Gedenkdag », het volgende:

Sedert de onoverwinbare Armada ten jare 1588 Engeland's kusten bedreigde, waagde geene zeemacht eenen zoo vooruitgaanden stap tegen de beheerschter der zeeën, als de Duitschers het op den 18n Februari aandurfden.

Ingeval het de Duitsche blokkade zou gelukken Engeland ook slechts korten tijd den toevoer af te snijden, zou zulks een keerpunt in de geschiedenis van Engeland kunnen daarstellen. Tot nogtoe ontstond slechts sterke onrust onder de Engelsche bevolking en eene beduidende stijging van de prijzen der levensmiddelen. De uitvoerhandel is sterk getroffen. Sedert het uitbreken van den oorlog is de stand der Cith als wereldgoudmarkt merkbaar verzwakt en New-York groeit snel tot de nieuwe geldmarkt op.

Engeland moest zijne markt voor uitwendigen leen sluiten. Engeland voorbereidde zich niet sedert onheugelijke tijden tot den oorlog met Duitschland en Frankrijk. Het benuttigde zijne tot hiertoe verworven superioriteit niet, om voorraad voor blokkade-tijdperken op te doen. Het vertrouwde veel meer vast op de overmacht van hare vloot. De positie van geen enkel land ter wereld berust zoo op de vooruitzetting van de onaantastbaarheid van haar grondgebied, dan Engeland.

Geene positie is zoo afhankelijk van den buitenhandel of van het kredietsbehoud in het buitenland. Het Engelsche kredietsystema is voor beeldig voor alle landen, doch zijne bewering, evenzoo als diegene van het Engelsche koloniale rijk, is het wederzijdsche vertrouwen, dat slechts daardoor oprecht bekomen werd, dat de macht, die op zijne vloot en zijnen rijkdom berust, zich werkzaam toont.

Zelfs eene korte blokkade door de Duitschers bewerkstelligd zou de prestige fnuiken, die steeds het Engelsche volk tot hiertoe over gansch de wereld genoot.

DE ONZIJDIGE SCHEEPVAART EN DE DUIKBOOTOORLOG

Berlijn, 18 Febr. (Korr. Norden.) — Aan de Zweedsche schepen die zich in Engelsche havens bevinden, is getelegrafeerd dat het aan het oordeel der kapiteins wordt overgelaten of zij willen huiswaarts keeren of niet. De voor Engelsche havens bestemde stoomschepen worden daarentegen voorloopig alle teruggehouden.

Te Aarhuus, dat sedert de gedeeltelijke afsluiting van de Noordzee door Engeland het middelpunt was van den Deenschen uitvoer van landbouwproducten naar Engeland, deed zich heden voor 't eerst rechtstreeks de invloed van de Duitsche verklaring van de wateren om Engeland tot oorlogsgebied gevoelen. Het stoomschip « Nifjord », van de Vereenigde Stoomvaartmaatschappij, dat heden-avond met landbouwproducten naar Engeland zou vertrekken, kon niet in zee gaan, omdat de manschappen weigerden uit te varen, hoewel men hun voor de reis een oorlogstoeslag bood.

Buitenland

DUITSCH LUCHTSCHIP VERLOREN

Berlijn, 18 Februari. (Wolff.) — Naar wij vernemen in het luchtschip « L. 3 » op eene verkenningsvaart bij zuidelijken storm en wegens motoravarie op het eiland Fano, westkust van Jutland, neergekomen.

Het luchtschip is verloren.

De gansche bemanning werd gered.

NOG EEN VLIEGTUIG VERLOREN

Berlijn, 19 Febr. (W. T. B.) — In den zwaren storm, waaraan op 17 Februari het luchtschip « L. 3 » ten offer viel, ging, naar wij vernemen, ook het luchtschip « L. 4 » verloren. Het stranode tengevolge de aan den motor toegebrachte schade te Blawandshuk, in Denemarken, en dreef verder naar zee af. Elf man der bezetting zijn gered.

HET PROCES DE WET

Over het proces tegen generaal De Wet wordt aan de Engelsche bladen nog gemeld dat, met generaal De Wet, Dinsdag nog voor den magistraat te Bloemfontein verschenen de « rebellen » Cost, Krog, Mentz en Van Dyck. Cost was redakteur an het te Pretoria verschijnende blad « Het Volk ». Hij werd tegelijkertijd met generaal De Wet gevangen genomen; Mentz is een schoonzoon van den Boerengeneraal.

Het onderzoek werd geleid door M. Van Iddekinge.

De galerij was stampvol, doch het publiek hield zich rustig. De beklaagden waren gezeten naast hun advokaat, M. Webb, uit Pretoria.

Generaal De Wet zag er goed uit. Het voorloopig onderzoek zal waarschijnlijk een week duren, waarna de zaak voor een speciaal gereschtshof, gevormd door drie rechters, zal komen.

DE HAAT IN DUITSCHLAND TEGEN ENGELAND

In zijn derde artikel in de « Times » beschrijft de onderdaan van een onzijdigen Staat den haat die in Duitschland tegen Engeland heerscht. Hij heeft er allerlei menschen naar gevraagd — ministers, kunstenaars, bankiers, kooplui, professoren, koffiehuisbedienden, witkielen, conducteurs van het spoor, enz., en daarbij gemerkt dat in de hoogste maatschappelijke, ontwikkelde en politieke kringen die haat het sterkst was. « Nooit, nooit », riep een jonge man uit, die ofschoon hij pas in de dertig is, een belangrijk ambt bekleedt, « hoop ik, dat de vriendschap met Engeland hernieuwd zal worden. »

« Wij zijn de dupe van Britsche dubbelhartigheid geweest, » merkte een bankier op. « Wij hoopten op en werkten voor overeenstemming met Engeland en wij naderden het doel, toen Engeland te kwader trouw handelde. De Engelschen zijn een ras van lafaards. Zij zouden ons niet alleen aandurven. »

DROOGMAKING VAN MOERASSEN

Men meldt ons, dat tot de drooglegging van de moerasstreken, de ontginning van woeste gronden en den aanleg van dijken, waarbij 30,000 Russische krijgsgevangenen worden gebruikt, op het oogenblik vereenigingen gevormd worden. De Staat draagt een derde van de kosten, terwijl de noodige gelden op gunstige voorwaarden worden verstrekt door de Kurmaerkische Ritterschaftliche Darlehnskasse. De tatale kosten bedragen per morgen 6 à 8 mark.

IN HET ENGELSCH LAGERHUIS

In het Lagerhuis heeft een afgevaardigde den minister van financiën gevraagd, of de regeering de huiseigenaars te Grimsby niet kon helpen aan een verzekering tegen schade, veroorzaakt door luchtschepen, tegen matige premie. De maatschappijen verlangen een premie van £ 2 per cent. De minister antwoordde, dat de regeering er niet in kon treden.

AAN HET ENGELSCH FRONT

Het is begrijpelijk, dat in dit jaargetijde de troepen te velde veel last zullen hebben van bevroren ledematen. In het Engelsche leger zijn er tot 24 Januari 9,175 gevallen van geweest, zei Woensdag de onderminister Tennant in het Lagerhuis.

DE DUIKBOOTEN IN DE NOORDZEE

Het Engelsche stoomschip « Kirkham Abby », dat Zaterdag van Rotterdam naar Hull was vertrokken, heeft Zondagochtend omstreeks vijf uur in de Noordzee een Duitsche duikboot ontmoet, die haar zoeklicht op het schip richtte, dat door zig-zag varen den lichtbundel zocht te ontgaan en daarin een tijdlang ook slaagde. De duikboot heeft de « Kirkham Abby » ruim 1 1/2 uur vervolgd, doch is er niet in geslaagd ze te achterhalen. Tijdens de jacht zag men van het schip de zoeklichten van nog twee andere duikbooten.

GENERAAL DE WET

Bloemfontein, 18 Febr. (Reuter.) — Bij de hervatting van het proces tegen generaal de Wet is het belangrijkste punt geweest, dat de Wet, volgens een getuige, in een toespraak tot zijn kommando heeft gezegd, dat het plan voor den opstand twee jaren geleden is ontworpen, toen Hertzog uit het ministerie was getreden.

Het is misschien overbodig bij het telegram uit Bloemfontein, aan te teekenen, dat generaal de Wet moeilijk kan gezegd hebben, dat het plan voor den opstand twee jaar geleden ontworpen is, daar die opstand, naar hij zelf in verschillende redevoeringen heeft gezegd, er eenig en alleen was als protest tegen den aanval op Duitsch Zuidwest-Afrika. De rol van de Wet bij de betoogingen tegen het ontslag van Hertzog is overigens bekend genoeg. Men herinnert zich de Wet's toespraak van den mesthoop te Pretoria.

UIT ENGELAND

Londen, 18 Febr. (Reuter.) — De admiraliteit heeft vanavond een memorie openbaar gemaakt aangaande de mijnvegers op de Oostkust van Engeland, en vooral omtrent het werk der mijnvegers bij Scarborough. Het is een relaas van schitterende heldendaden. De mijnvegers hebben verscheidene doortochten door mijnvelden gebaand, tal van schepen en bemanningen van ondergang gered en zich daarbij in 't donker bij weer en wind in de mijnvelden gewaagd. *)

---

*) Het telegram behelst nog een zinsnede, die een lichtelijk overdreven voorstelling geeft van hetgeen de leiders van het mijnveegwerk zoo al hebben door te maken. Er staat: « Sommige officieren zijn verscheidene keeren met hun treilers in de lucht gevlogen, doch zetten kalm het werk voor... » — Red.

PRESIDENT POINCARE

President Poincaré is Zaterdag, na een driedaagsch bezoek aan het front, te Parijs teruggekeerd. De President is te Belfort en Epinal geweest, heeft in de Vogezen de hooge, onder sneeuw bedolven passen bezocht.

GARIBALDI

Ricciotti Garibaldi heeft te Londen een rede gehouden over zijn plan om een vrijkorps van 30.000 Italianen bijeen te brengen en daarmede de bondgenooten te steunen. Hij heeft voor dat plan de steun der Engelsche en Fransche regeering ingeroepen.

STEENKOLEN ONTDEKT

Naar de « Politische Correspondenz » uit Konstantinopel verneemt zijn in Syrië zeer rijke steenkolenbeddingen ontdekt. Van regeeringswijze is reeds met de exploitatie begonnen. De vondst heeft aan de vrees, dat er binnenkort geen steenkool voor de sporen meer zou zijn, een einde gemaakt.

IN HET ENGELSCHE LAGERHUIS

Londen, 15 Februari. (Reuter.) — Minister Lloyd George heeft in het Lagerhuis omtrent de financieele conferentie te Parijs meegedeeld dat, naar daar besloten is, de regeeringen van Engeland, Frankrijk en Rusland ieder in eigen land geld voor de eigen behoeften zullen zien te krijgen voor zoover dat mogelijk is, doch dat, in geval er hulp noodig is voor inkoopen in 't buitenland, eenieder die daartoe de middelen bezit, naar beste vermogen zal bijspringen. Intusschen zal er een gemeenschappelijke leening worden gesloten om voorschotten aan kleine bondgenooten te verstrekken.

De eerste 50 millioen voor Russische aankoopen in 't buitenland zullen voor gelijke bedragen aan de Parijsche en de Londensche beurs worden gebracht. De inschrijving op tien millioen aan Russische schatkistbiljetten is reeds meer dan volteekend.

SARAH BERNHARDT GEOPEREERD

De « Vossische Zeitung » meldt, dat Sarah Bernhardt, de beroemde tragédienne, thans te Arcachon vertoevende, de afzetting van haar rechterbeen zou ondergaan hebben. Deze operatie zou genoodzaakt geworden zijn door de verwikkelingen aan het letsel, dat zij bekam tijdens het ongeval dat haar verleden jaar in de Muntschouwburg, te Brussel, overkomen is.

DE RUSSISCHE VERLIEZEN IN DE KARPATHEN

De « Lokal-Anzeiger » verneemt uit Budapest dat in den Duklapas de Russische verliezen verschrikkelijk moeten geweest zijn. In een enkel gevecht, dat met den terugtocht van eenige Russische regimenten eindigde, zou de vijand 1,200 dooden op het slagveld hebben achtergelaten. In de laatste dagen moeten de Russen op dit punt ongeveer 50,000 man aan dooden en gekwetsten verloren hebben.

DE GEBEURTENISSEN IN POLEN EN GALICIE

De « Nowoje Wremja » meldt, dat de Duitschers op verschillende plaatsen de Russische linië̈n voor Warschau verbroken hebben en dat zij meer en meer aanvallenderwijze te werk gaan.

Russische officieele mededeelingen berichten op hare beurt, dat de Oostenrijkers onstuimige en hardnekkige aanvallen in Bookowina doen, en dat de Russen zich genoodzaakt zagen hunnen terugtocht voort te zetten.

De Duitsche nota aan Amerika

(Vervolg)

De onzijdige staten hebben deze met het volkenrecht strijdige onderbreking van hun handel met Duitschland niet kunnen beletten. Wel heeft de Amerikaansche Regeering, naar Duitschland gaarne erkent, tegen Engeland's optreden geprotesteerd, doch ten spijt van dit protest en van de protesten van de overige onzijdige staten, heeft Engeland zich van den ingeslagen weg niet laten afbrengen. Zoo is nog kortelings het Amerikaansche stoomschip « Wilhelmina » door de Engelschen opgebracht, hoewel de lading daarvan uitsluitend voor de Duitsche burgerlijke bevolking is bestemd en, volgens nadrukkelijke verklaring van de Duitsche regeering, alleen voor dat doel zou worden aangewend.

Hierdoor is de volgende toestand geschapen: Duitschland is, onder stilzwijgend of protesteerend toezien van de onzijdigen van overzeeschen toevoer zoo goed als afgesneden, niet alleen voor zoover betreft de artikelen die volstrekte contrabande zijn, doch ook wat aangaat artikelen die volgens het vóór den oorlog algemeen erkende recht slechts voorwaardelijke contrabande of in het geheel geen contrabande zijn. Daarentegen laten de onzijdige staten toe dat Engeland niet alleen van zoodanige artikelen wordt voorzien, die géén of slechts voorwaardelijke contrabande zijn, maar door Engeland tegenover Duitschland als volstrekte contrabande worden behandeld, zooals levensmiddelen, grondstoffen voor de nijverheid, enz., doch zelfs van artikelen die steeds ontwijfelbaar als volstrekte contrabande worden beschouwd.

De Duitsche regeering meent er vooral en met den grootsten nadruk op te moeten wijzen dat er een handel in wapenen van Amerikaansche leveranciers met Duitschland's vijanden wordt gedreven, waarvan de omzet op vele honderden millioenen mark wordt geschat. De Duitsche regeering geeft er zich wel rekenschap van dat, waar de uitoefening van het recht en het dulden van onrecht voor zoover de onzijdigen betreft, formeel naar hun eigen believen geschiedt, deze handel in wapens geen formeele breuk van de onzijdigheid inhoudt. Daarvan heeft de Duitsche regeering Amerika dan ook niet beschuldigd. Maar zij kan, juist in 't belang van een volkomen helderheid in de betrekkingen tusschen de beide landen, niet nalaten er op te wijzen dat zij mitsgaders de geheele openbare meening van Duitschland zich er ernstig door benadeeld acht, dat de onzijdigen bij het beschermen van hun recht op een door het volkenrecht gewettigden handel met Duitschland tot nogtoe geene of slechts onbeteekenende resultaten hebben bereikt, terwijl zij van dat recht om den handel in contrabande met Engeland e onze nandere vijanden toe te laten, een onbeperkt gebruik maken. Wanneer het 't formeele recht der onzijdigen is, hun wettigen handel met Duitschland niet te beschermen, ja, zich zelfs door Engeland te laten bewegen tot een bewuste, gewilde beperking van dien handel, dan is het anderzijds niet minder hun goed, maar, helaas! niet toegepast, recht om den handel in contrabande, vooral den handel in wapens, met Duitschland's vijanden te beletten.

Waar de zaken zoo zijn gesteld, ziet de Duitsche regeering na zes maanden geduld en afwachten zich gedwongen de moorddadige wijze van oorlogvoeren, door Engeland ter zee toegepast, met scherpe tegenmaatregelen te beantwoorden. Wanneer Engeland in zijn strijd tegen Duitschland honger als bondgenoot oproept met het doel om een beschaafd volk van 70 miljoen voor de keuze te stellen ellendig om te komen of zich te onderwerpen aan Engeland's politieken en commercieelen wil, dan is de Duitsche regeering thans besloten den handschoen op te nemen en een beroep te doen op denzelfden bondgenoot. Zij vertrouwt er op dat de onzijdige staten, die zich totnogtoe stilzwijgend en protesteerend hebben onderworpen aan de voor hen nadeelige gevolgen van den Engelschen hongeroorlog, tegenover Duitschland geen geringere mate van lijdzaamheid aan den dag zullen leggen, zelfs ook dan, wanneer de Duitsche maatregelen, op gelijke wijze als totdusver de Engelsche, nieuwe vormen van den zeeoorlog in 't leven roepen.

Bovendien heeft de Duitsche regeering besloten om den toevoer van oorlogsmateriaal aan Engeland en zijn bondgenooten met alle haar ten dienste staande middelen tegen te gaan, als vanzelfsprekend aannemend dat de onzijdige regeeringen, die totdusver niets hebben gedaan tegen den handel in wapens met Duitschland's vijanden, niet voornemens zijn zich te verzetten tegen het gewelddadig beletten van dien handel door Duitschland.

Op grond van deze overwegingen heeft de Duitsche admiraliteit de door haar nader aangeduide zone tot oorlogsgebied verklaard. Zij zal dit oorlogsgebied over zoo groot mogelijke uitgestrektheid met mijnen versperren, ook vijandelijke koopvaardijschepen op elke andere wijze trachten te vernietigen.

(Wordt vervolgd.)

Brusselsch Nieuws

(Van onzen bijzonderen korrespondent)

Vlamingen, waakt!

Ziedaar een artikel van den heer Dr. Borms dat de Vlamingen der hoofdstad genoegen heeft gedaan.

Vlamingen, waakt!

Doch, hoe zullen wij waken? Wat hoeven we te doen? Staan we niet onmachtig tegenover de groote hoopen vuiligheid die hier uitgestrooid worden op duizenden exemplaren, de Vlamingen betichtend hun plicht niet te hebben gedaan voor het Vaderland, te heulen met de Duitschers, en meer andere domme verwijten die natuurlijk geen oogenblik stand houden tegenover de eenvoudigste redeneering.

Och, we weten het wel, men zou zulks niet ongestraft mogen vertellen in de duizenden Vlaamsche huishoudens die een der hunnen verloren door den oorlog; men zou heel zeker goed onthaald worden bij onze soldaten die ginds, bij de Yzer, Walen en Vlamingen, eendrachtig strijden voor het stukje onbezetten grond dat nog in België overblijft; ik zou den onverlaat wel eens willen kennen die, na den oorlog, aan een onzer jongens zou durven zeggen: « Gij hebt gevochten aan den IJzer? Gij hebt al de veldslagen medegedaan in het land? Gij zijt gewond geworden in de gevechten, en hebt in de loopgraven alle smart doorstaan om den roem der Belgen hoog te houden? Wat kan mij dat altemaal schelen? Ge zijt **Vlaming**, dus kunt ge in mijne oogen niets goeds doen, gij zijt een halve Duitscher, gij spreekt eene taal die aan de Duitsche verwant is, du **kunt** gij geen goed vaderlander zijn. Wij, Walen, en wij alleen, zijn de ware Belgen, enkel en alleen omdat wij met de Franschen verwant zijn door onze taal. »

Komaan, ik weet het wel, een ernstig man zou zulken stommen praat niet wil'en aanhooren; doch, denkt niet, lezers uit de Scheldestad, dat hier in de hoofdstad door sommige lieden geen andere redeneering gehouden wordt; weet dat op duizende exemplaren gedrukt en uitgestrooid wordt wat ik hierboven aanhaalde; dat de gemeenste lasteringen door die eerlooze kerels gebruikt worden als koren op hunnen anti-Vlaamsche molen.

En kijk, een mijner vrienden, die bediende is in een groot handelshuis heeft mij nogmaals eene « circulaire » in de handen gestopt over de « Capitulatie van Antwerpen ». Wat gemeenheid dat stuk is kan geen mensch zich inbeelden. Mijn vriend vertelde mij dat aan al de bedienden van zijn bureel een dergelijke « circulaire » werd in de handen gestopt, wat overigens in al de groote handelshuizen en banken het geval is geweest.

Wat dat stuk behelst. Ik zal er u een voorsmaakje van geven, door er een gedeelte van te vertalen en een weinig verder op te nemen; doch weet eerst en vooral, Vlaamsche lezers, dat in die fameuzen « circulaire » staat dat Luik, de Waalsche stad, zich met heldenmoed en tot het uiterste verdedigde dank zij den heldenmoed der Waalsche soldaten! De Waalsch soldaten? Bestonden er dan bij het beleg van Luik regimenten uitsluitend uit Walen samengesteld? En waar waren dan de 65 t. h. Vlamingen gebleven die in ieder Belgisch regiment te vinden zijn? En van waar komen dan de ontelbare gesneuvelde en gekwetste Vlamingen die vóór Luik vielen? Hadden die zich soms zelf buiten gevecht gesteld, of... hadden ze de Walen soms een handje toegestoken om de Waalsche stad Luik te redden.

Denken die menschen soms dat een verdediging onzer forten moet gebeuren met de Vlamingen, doch dat al de eer alleen voor hen zal zijn, en dat later de Vlamingen zullen weggecijferd en verstooten worden zooals zulks immer het geval was in het vrije België!

Neen, bij God, neen! Lang genoeg heeft men ons met steenen geworpen, en liet ons volk maar begaan; maar nu wij, Vlamingen, misschien meer dan anderen geleden en gestreden hebben; waar **onze** steden en dorpen verwoest werden en nog worden; waar onze jongens, onze Vlaamsche zonen, onze Vlaamsche vaders, onze Vlaamsche kinderen hun bloed opgeofferd hebben, daar **zal** en **moet** dat Vaderland het recht herkennen van diegenen die alles opofferden.

En moest zulks niet gebeuren, moesten in het gemeenzame Vaderland de Vlamingen weer eens vernederd en als nietweerdigen behandeld worden, dan zouden zelfs de dooden in de kille moederaarde voor onzen geest verschijnen om ons toe te roepen: « Wij streden en vielen met onze Waalsche broeders, zij aan zij, in gemeenschappelijk gevaar en lijden; doch zoo nu, Vlamingen, in het vrije Vaderland de gemeenschappelijkheid in rechten en waardeering u geweigerd worden, dan zoudt ge bewijzen lafaards te wezen indien ge zulks ook maar één dag langer duldet! »

En, 't en zal, 't en zal niet!

En nu moge men met slijk werpen, naar het hoofd der Vlamingen; nu moge men zeggen wat men wil, eens toch komt het oogenblik waarop gansch het Vlaamsch volk zal rechtspringen als één man, om den vijand toe te roepen: « Genoeg! Tot hier en niet verder! »

Dat ze dan maar voort slijk naar onwerpen, 't kan ons niet deeren; één troost hebben we, 't is dat de vuiligheid die over onze voormannen uitgestrooid wordt, naamloos is; en dat alleen maakt gemelde « circulaire » waardeloos bij alle deftige menschen; en de anderen kunnen ons weinig, bitter weinig schelen, evenmin als het ons ook maar een oogenblik lastig zou kunnen maken het fameuze strooibriefje te zien sluiten, na een heele vracht scheldwoorden, met de volgende zinnen:

« En dan, ellendig Antwerpen, kanker in ons vaderland, wij vergeten niet dat de forten waarvan wij u hadden omring, door u aan den vijand verkocht werden. »

« ... O Antwerpen! eerlooze stad, stad der kooplieden uit den tempel, met het dorre hart, stad van hebzuchtige Joden, gereed om uit alles geld te slaan; zelfs uit de geheiligste zaken... »

Ge ziet dat de Sinjoren goed behandeld worden, alleen omdat zij Vlamingen zijn. De ezel steekt immers zijne ooren boven in den slotzin:

« Wat u betreft, drie noodlottige menschen, werktuigen van vuigheid, dat uw naam verafschuwd worde door de Belgen aller tijden; gij, burgemeester, die zelfs den moed niet hebt gehad u voor uwe rechters te verdedigen, wees vervloekt. En gij, twee flaminganten (Rijkmans en Franck), dat uwe vuigheid eindelijk de oogen opene der Vlamingen, waardig van de vrijheid die zij aanbidden; dat zij hen eindelijk den afgrond doen inzien waarin gij hen wildet storten. De tijd van het flamingantism is gedaan. »

Dat, ziet ge, lezers, wordt rondgestrooid. Welke is de Vlaming die voor zulke laagheid niet zal besluiten, bij zich zelve, nooit meer te dulden dat men hem nog anders behandele dan zoo het een vrij man past? Wie, Vlaming, zal bij deze ongehoorde aanvallen en lastertaal niet zweren, voortaan te strijden met al zijne krachten voor zijn Vlaamsche spraak en voor zijn volk! Harop, dan, Vlamingen, waakt!

En de Brusselsche Vlamingen waken.

Reeds werd het volgende tweetalig strooibriefje in de hoofdstad uitgedeeld, dat overal ophef maakte, en t'allen kanten fel besproken wordt:

Vlamingen!

Vlaanderen neemt een roemrijk deel aan de verdediging van België, het gemeenschappelijk vaderland van Vlamingen en Walen. De Vlaamsche soldaten hebben met den grootsten moed gestreden bij Luik, Cortenaken, Halen, Namen, Eppeghem, Antwerpen; heden verdedigen ze als helden het laatste bolwerk van België, waarvan het grootste deel — en de Vlaamsche steden nog het meest — verwoest is door een vreeselijken oorlog. Gedurende de eerste dagen van Augustus ll. waren er op honderd Belgische soldaten 65 Vlamingen; heden bij de Yzer, telt men op honderd Belgische soldaten ten minste 80 Vlamingen, daar de meeste Walen geen gevolg hebben kunnen geven aan de laatste oproeping van de Belgische Regeering, Wallonië reedstoen gansch bezet zijnde.

De Franskiljons evenwel hebben nooit opgehouden de Vlamingen en hun rechtvaardigen eisch tot gelijkstelling met de Walen kwaadwillig te bestrijden; thans zelfs schamen zij zich niet hunnen verachtelijken veldtocht tegen onze nationaliteit door te zetten. Die antinationale partij verheugt zich over de rampen die Vlaanderen teisteren en durft zelfs de hoop uitdrukken het door nog ergere rampen te zien treffen; zij verspreidt in de dagbladen en bij middel van strooibriefjes, op de openbare plaatsen en in de private gesprekken, de hatelijkste lasteringen tegen de Vlamingen, die zij voor lafaards en verraders uitscheldt; zij laat kleine berichten aanplakken, waarop men deze woorden kan lezen: **Schande over de Vlamingen!** Zij heeft tot verscheidene voormannen van de Vlaamsche Partij naamlooze brieven gericht, die met deze woorden eindigen: **Ter dood.**

En, om de kroon op haar loffelijk werk te zetten, voorspelt die antinationale partij aan het Vlaamsche Volk, als erkentenis voor het overwegend deel, dat het aan België's verdediging genomen heeft en nog neemt, eene volkomen miskenning van zijn heilig taalrecht op elk gebied.

Alle rechtgeaarde Belgen zullen met verontwaardiging met ons verzet aanteekenen tegen die hatelijke kuiperijen, die de eer der Vlamingen krenken en tweedracht zaaien tusschen Vlamingen en Walen.

Fr. REINHARD,
M. JOSSON.

Wij sluiten ons volmondig aan bij de onderteekenaars, en hopen dat alle Vlamingen, zoolang deze droeve tijden duren, steeds voor oogen zullen houden dat de toekomst van het vaderland nu op het spel staat, en dat Vlamingen en Walen hand in hand dienen te gaan, getrouw aan de vaderlandsche leuze: « Eendracht baart macht ».

En de Belgen die nu tweedracht komen zoeken, zooals de naamlooze opstellers van de « circulaire » over de capitulatie van Antwerpen, zijn ons te laag en te gemeen opdat wij er ons langer zouden mee bezig houden van persoon tot persoon. Zulke menschen klage met heel eenvoudig bij 't gerecht aan voor laster.

Iets over stadsbedienden

'k Heb reeds verscheidene malen gelezen dat het in de keuken der Antwerpsche stadsbedienden nogal aangebrand riekt.

Denkt ge soms dat het hier anders gaat? Ge zijt er wel mee! Ik heb een omzendbrief in handen door het Syndikaat der gemeentebedienden aan zijne leden gezonden. Daarin lezen wij onder meer:

« Het toekennen van bijzondere gratificaties door het Voedingskomiteit aan zekere gemeentebedienden door gezegd komiteit in zijnen dienst opgenomen, heeft eene zeer rechtmatige beroering teweeg gebracht tusschen de bedienden der gemeentediensten die besloten hadden een zeker percent hunner wedden te storten in de kas van gezegd Komiteit.

» Na lang onderzoek heeft onze algemeene vergadering besloten die stortingen niet meer te doen en het bedrag er van te gebruiken tot ondersteuning der werkelooze kameraden. »

En ziedaar!

Maar... wat beteekent dat nu eigentlijk? Zijn er soms lieden die wat veel met het vet van de soep gaan loopen? Daar zal ik trachten meer van te weten.

Op de loop!

Een Brusselsch ketje zond me, over de brave jongens die bij der Duitschers' nadering op de loop gingen naar Engeland, 't volgend leuk gedicht:

DE GOEDE VADERLANDERS

Degenen die hun dierbaar vel
In andre landen, buiten spel,
Zijn gaan behoeden;
Die woekren op den naam van 't land,
Gelijk de luizen op een plant,
Dat zijn de goeden.

Als helden zijn ze wellekom
En leuren met het heiligdom
Van martelaren;
Intusschen kunnen zij hun pens
Naar hartelust en zielewensch
In eer bewaren.

Hun vaderland dat lijdt en strijdt,
Ligt in 't verleden al zoo wijd
En onderkropen...
Zij dienen dus naar prijs geschat,
Vereerd en ondersteund omdat
Ze gingen loopen.

Het waar nog niets dat zij uit vrees
Hun hielen toonden om hun vleesch
Wat uit te luchten;
Want zeker is het dat hun broek
Mocht reeknen op een raar bezoek
Van... zweet en zuchten!

Maar dat ze vinden kost wat kost
Dat zij die bleven op hun post,
Zijn landverkoopers,
Dat is voorwaar wat al te sterk
En bovendien 't onzalig werk
Van overloopers.

Ja zwijgen moest de boodschap zijn
Van hen die België's glorieschijn
Fijn exploiteeren,
Dewijl zij, iedren Belg ten walg,
Er slechts op uit zijn om hun balg
Gratis te smeren.

Bah, maken wij ons niet te kwaad!
Wij bleven immers als soldaat
Ons plicht gedenken.
Wat baat het dat een laffe vod,
Ver van gevaar en buiten schot,
Ons zoekt te krenken?

Wij hebben reeds den naam gezien
Dien men in 't voorhoofd dezer liên
Zal gloeiend drijven.
Het is de naam van parasiet
Die, dat men 't wille, ja of niet,
Hun naam zal blijven.

Witloof

Een lezer doet ons opmerken dat het nogal kras is te beweren dat het witloof eene nieuwe of weinig bekende groente in Engeland is. Vóór den oorlog, en dit sedert jaren, waren er, binst het seizoen, alle dagen speciale treinen uit Brussel en honderden manden tot inscheping naar Antwerpen over te brengen.

Men kan zich nauwelijks een denkbeeld vormen van het geweldig verbruik dezer lekkere groente door de Engelschen, waarvoor zij zeer hooge prijzen betaalden. Door de stremming van het vervoer blijft het witloof in het land en komt aan zeer billijken prijs (gemiddeld 15 tot 20 centiemen de kilo) in groote hoeveelheid ter markt.

Zoo kan de minder gegoede man zich ook eens de lekkere groente laten smaken.

Allerlei

— Het varkenvleesch wordt schrikkelijk duur, en de dieven trachten dan ook zoo veel mogelijk het zich gratis aan te schaffen; ze gingen in het slachthuis van Anderlecht loopen met een half varken en met zoete lies ter waarde van 150 fr.; 't is 't ergste voor M. Prins, meesterslachter, die er eigenaar van... geweest is.

— In de Katelijnestraat stond Mevr. Lnders voor eene vitrien te kijken; een dief heeft er van geprofiteerd om haar geldbeugel met 50 fr. uit haren zak te... kijken.

— Een nachtwaker, M. Polydoor Hoornaert, in de Ribeaucourtstraat, te Molenbeek wonende, werd op de Aakaai aangevallen door twee mannen en een wijf, die hem zijnen mantel ontnamen en dan op de vlucht gingen.

— Uit het gekkenhuis van Evere is een zinnelooze ontsnapt met naam Jules Bruers, 60 jaar oud.

— Een heerschap kwam met een groot pak aangesleurd bij de portier Van den Broeck, 31, Luxemburgstraat, dat hij beweerde van een bewoner van het huis te moeten bestellen tegen betaling der kwitantie. Wanneer de bestemmeling thuis kwam bestatigde men dat de kerel een groot pak met vodden had afgeleverd. Da's ne fijne!

Jef H.

Stadsnieuws

DE MISDAAD DER LEOPOLDSLEI

Aanhouding van de sigarettenmaakster Van O., en de schildersgast Laurent L.

Uit Rotterdam kwam het bericht dat de « recherche » in een logement van gemelde stad de schildersgast Laurent L., evenals de sigarettenmaakster Van O., heeft aangehouden. De aangehoudenen werden naar het huis van bewaring overgebracht in afwachting hunner uitlevering. De noodige stukken moeten daarvoor nog afgeleverd worden.

Men weet dat volgens de eerste aangehoudene V., de moord door Frans G. bedreven werd terwijl hij in de straat bleef wachten. De cigarettenmaakster Van O., welke in het huis der misdaad dienstmeisje was, heeft de moordenaar binnengelaten en aan den moord meegedaan, beweert V.

Het gerecht had spoedig het spoor der drie vluchtelingen ontdekt. Het meisje en Frans G., uit de Jezusstraat, hadden nauwelijks hun intrek in het logement genomen, toen zij er werden aangehouden.

Wij mogen er ons aan verwachten dat spoedig het geheim dezer misdaad zal opgelost zijn.

ABRADOR
Gezondheidszeep. 20 centiemen
In 't KLAVERBLAD, Gr. Markt 30.

Schurkenstreek. — Aan het huis Gerardstraat, 9, werd door vier schurken eergisteren namiddag gebeld. Daar de bewoner, advokaat De Cock, afwezig was werd het huis door eene meid en haar broeder bewaakt. De broeder opende de deur en werd aangevallen, gebonden en een prop in den mond gestoken.

Hij werd alzoo op het 1e verdiep gedragen waar de meid hem vond. Er werd gestolen: 12 lepels, 12 groote en kleine vorken, 11 dessertlepels, 11 messenleggers en 12 lepels.

Een der aanvallers was goed gebouwd, had blond haar, een zwarte snor, gekleed in grijs kostuum, zwarte schoenen, gijze overfrak, zwarten bolhoed en gestreepten halsdoek.

Al het zilverwerk is gemerkt met de letters M. D. C.

Onze Maatschappijen

Toon-, tooneel-, liefdadigheid-, onderlingen bijstand en lijfrentkas maatschappij « IJver en Broedermin ». — De leden en hunne familie worden uitgenoodigd tot eene gezellige bijeenkomst welke zal plaats hebben op Zondag 21 dezer, ten 4 uren 's namiddags (Belgische tijd), in het gewoon lokaal « El Bardo », Sint-Jacobsmarkt.

Het Bestuur rekent op eene talrijke opkomst.

In het CAFE ANSELMO, Constant Van Weddingen, Anselmostraat, 2 drinkt men het beste gerstenbier. 11

Bond der Antwerpsche Nijverheidsbazen. — Zondag 21 dezer, ten 11 uren (Belg. tijd), bestuurzitting, in het lokaal hoek Wiegstraat en Meir.

Daar er verschillende punten te bespreken zijn rekent het bestuur op eene talrijke opkomst.

BASS TAVERN, DE KEYSERLEI, 56. Gekend voor de beste Moka. 18

Hoe staat het aan den Yzer? — Zulks

Antwerpsche Zwem- en Reddingvereeniging. — Het Bestuur brengt den jongelingen der Antwerpsche scholen en zijne leden ter kennis, zij welke mededingen naar het diploma van zwemmenredden en opwekking van drenkelingen, 1e en 2e graad, dat de tweede theoretische les zal plaats hebben Dinsdag a.s., ten 18 uur (Belg. tijd), in het Koninklijk Atheneum.

Daar heer De Blust zal handelen over den kleinen en grooten bloedsomloop, en volledigen uitleg geven zal over het bestaande verschil der verstikking en bezwijming, onderwerpen welke nauw in verband staan met de uitvoering der kunstmatige ademhaling (Sylvestri en Howardmethode) is het in het belang der kandidaten, niet te verzuimen genoemde les te volgen en stipt op het uur aanwezig te zijn.

Bijenkomst aan den hoofdingang.

RHEINGAU, Café-Restaurant. Aug. Bodeker, Meir, 1. Goede eetmalen en dranken. 12

Liberale Vlaamsche Bond van Antwerpen. — Zondag 21 dezer, ten 10 ure 's morgends (Belgisch tijd), zeer belangrijke vergadering ten lokale.

Dagorde: 1. Leeszalen — opening — bezwaren; 2. Toelage aan de Jonge Wacht; 3. Gewichtig voorstel A. N. T.

HOTEL WAGNER, J. Cassiers. Café-Restaurant. Goede spijzen en dranken, prachtige kamers, Kunstlei, 1. 9

Oud-leerlingenbonden van Scholen 8 en 20. — Zondag 21 dezer, ten 3 uren namiddag, bestuurvergadering voor de bestuurleden der beide bonden, ten lokale « Matador », Brederodestraat, 133.

In de GELAGZAAL van 't VLAAMSCH OPERA kan men een gelag namiddag doorbrengen. 10

In den « Liberalen Volksbond ». — Het bestuur van deze wakkere vereeniging houdt zich onledig met de inrichting van een gezellig samenzijn in den aard van hetgene dat verledene maand zulken reusachtigen bijval bekwam.

Vereenigde Liberale Oud-leerlingenbonden. — De bestuurleden van de oudleerlingenbonden van Scholen 3, 4, 7, 8, 11, 13, 17 en 20 worden verzocht op Donderdag 25 dezer, ten 6 1/2 uren 's avonds (Belg. uur), de hoogst belangrijke vergadering bij te wonen welke zal plaats hebben « In den Vos », Groote Markt 13.

Rechterlijk Nieuws

Heden morgen moesten de rechters van de Koophandelsrechtbank den bij de wet voorgeschreven eed, ter uitoefening van hun ambt, afleggen voor de 1ste Burgerlijke Kamer.

Die formaliteit zou reeds in Oktober moeten plaats hebben gehad.

Doch, we zijn nu eenmaal voor het oogenblik niet « normaal ».

Er hebben zich nauwelijks veertien of vijftien van die heeren aangeboden.

De overigen wandelen waarschijnlijk, hun londrès rookende, aan de boorden van Theems of Seine, in afwachting van voorspoediger tijden in de Scheldestad.

Het ambt van rechter bij de Koophandelsrechtbank is kosteloos.

Plunderingen

Heden moet de Korrektioneele Rechtbank uitspreken in de zaak der één-entwintig personen die beticht waren van plundering eener villa te Mortsel.

Die uitspraak had plaats bij het einde der zitting.

Drie der 21 werden schuldig verklaard aan diefstal; verscheidene anderen aan verheling. De straffen, die voor beide misdrijven dezelfde waren, liepen van 50 frank boet tot 1 maand gevang met 26 frank boet, — voorwaardelijk voor enkelen die vroeger nog geene veroordeeling hadden opgeloopen.

Vijf der 21 werden vrijgesproken.

Klanten

Een persoon uit Borgerhout, wiens officieel bedrijf leurder is, was beticht van te nadeele van eenen handelaar valschelijk verscheidene personen als koopers door zijne tusschenkomst te hebben opgegeven.

Hij had op die wijze voor ongeveer 1,000 frank den handelaar bedot.

Hij wordt bij verstek verwezen tot 1 jaar gevang en, voor de dertig aangekalkte feiten, tot evenveel keeren 26 fr. boet.

Notarissen

Als notarissen die belangrijke acten in hunne studie hebben liggen het land uitgegaan zijn tijdens het bombardement en niet teruggekeerd zijn, wat dan gedaan?

De rechter van kortgeding kan bevelen dat een ander notaris aangesteld worde om die actes in bewaring te nemen, ten einde belanghebbenden niet zouden gekrenkt worden in hunne belangen, door zich niet te kunnen bedienen van hen-betreffende stukken.

Zóó geoordeeld door den rechter te Brussel.

MIJNHEER
Joannes Baptista CAMBIER
echtgenoot van
Maria Leontina DE PAEP

Rustend Stadsbediende, Lid van het « Liberaal Propagandakomiteit der 1e wijk » en der « Jonge Geuzenwacht », geboren te Dendermonde, op 30 Januari 1842 en overleden te Antwerpen op 18 Februari 1915, ten 3 uren 's morgends.

De Burgerlijke Teraardebestelling zal plaats hebben op Zaterdag 20 dezer, ten 3 uren 's namiddags. (Belgisch uur).

Men vereenige zich ten sterfhuize, Paardenmarkt, 127, ten 2 1/2 uren.

De teraardebestelling zal plaats hebben op de Stedelijke Begraafplaats van het Kiel.

Antwerpen, 18 Februari 1915.

A. Engels-Van der Meer, begrafen.
Oude Manstraat, 12. Tel. 2356.

Mevr. Jan Frans VERSTREKEN
geboren
Rosalia Maria RAYMAKERS

geboren te Antwerpen, op 19 Mei 1890, is aldaar overleden op 19 Februari 1915.

Ued. wordt verzocht de lijkplechtigheid bij te wonen, welke zal plaats hebben op Zaterdag 20 dezer, ten 2 uren des namiddags, in de parochiale kerk van den H. Apostel Paulus.

Men vereenige zich ten sterfhuize Koolkaai, 2, ten 1 1/2 uur.

De beprafenis zal plaats hebben op het Kielkerkhof.

Gezien de huidige omstandigheden zijn er geene doodsbrieven rondgestuurd. De vrienden en kennissen worden verzocht dit bericht als dusdanig te aanzien.

Antwerpen, 20 Februari 1915.

A. Engels-Van der Meer, begraf.,
Oudemanstraat, 12. Tel. 2356.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 19 Februari 1915

Mannelijk geslacht: J. B. Cambier, z. b., 73 jaar, echtg. van M. De Paep, Paardenmarkt, 127. — J. De Lathouwer, kunstschilder, leeraar bij de Koninklijke Akademie van Schoone Kunsten, 78 jaar, wed. van M. Crols, Koepoortbrug, 1.

2 kinderen beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: R. Vanhoogendorp, z. b., 72 jaar, wed. van J. Mertens, Verbondstraat, 14. — J. Van Bauwel, hotelhoudster, 44 jaar, wed. van E. Haazen, Egmontstraat, 59. — C. Vercammen, z. b., 59 jaar, wed. van P. Wauters, Provinciestraat, 3. — C. Boschman, z. b., 62 jaar, wed. van A. D'hondt, Kalkstraat, 20. — T. De Vylder, 46 jaar, echtg. van A. Mys, Emiel Banningstraat, 17.

4 kinderen beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mannelijk geslacht, 4; Vrouwelijk geslacht, 8. Totaal: 12.

Geboorten: Mannelijk geslacht, 3, Vrouwelijk geslacht, 4. Totaal: 7.

HUWELIJKEN

J. Van Hoof, beenhouwer, Kammenstraat, 91, met L. Anthonissen, z. ber., Lange Looibroeckstr., 93.

H. Degelin, smid, Lamorinièrestraat, 74, met St. Janssens, naaister, Lamorinièrestraat, 74.

J. Smeulders, klerk, Lange Beeldekensstraat, 43, met B. Hellemans,, z.b., te Berchem.

F. Van Suetendael, loodgieter, Sommèstraat, 23, met E. D'Heu, z.b., Lange Congostraat, 30.

L. Vaes, klerk, Bosmanlei, 7, met M. Gonda, z. b., St-Jacobsmarkt, 26.

F. Cap, handelaar, Pastorijstraat, 41, met A. Huygens, pianoleerares, Lange Leemstraat, 361.

A. Jorissen, voerman, Lange Winkelstraat, 15, met M. Ceusters, dienstmeid, Prinsesstraat, 35.

E. Thoen, klerk bij het gemeentebestuur, Albert Grisarstraat, 50, met M. Damink, z. b., Groote Hondstraat, 63.

J. Vermeyen, diamantslijper, Lange Scholiersstraat, 34, met E. Verdung, leurster, Lange Scholiersstraat, 34.

F. Gassman, foorreiziger, Rochusstr., met M. Duwé, leurster, Scheldeken, 34.

J. Van Dyck, arbeider, Cassiersstraat, 65, met J. Vervoort, arbeidster, zelfde huis.

C. Kessels, metaalbewerker, Tulpstr., 48, met M. Smulders, arbeidster, zelfde huis.

J. Colet, arbeider, Rochusstraat, 1, met H. Raeymaekers, naaister, Vekestraat, 18.

J. Stichelbaut, arbeider, Lange Stuyvenbergstraat, 33, met J. De Croock, 56, Lange Veldstraat.

A. Loopers, plafonneerder, Wittestr., 57, met M. Burgmans, werkvrouw, 64, Vlaamsche Kaai.

F. Ghysels, arbeider, te Borgerhout, met E. Helderweirdt, diestmeid, Leopoldslei, 88.

J. Coppen, schrijnwerker, Oude Manstraat, 8/2, met B. Van Camp, werkvr., zelfde huis.

J. Parys, voerman, Lepelstraat, 24, met M. Macauter, arbeidster, Lepelstraat, 53.

J. Toelen, koffeerder, Victor Driessensstraat, 2, met A. Gabriel, zond. ber., zelfde huis.

J. De Smet, schilder, Lange Beeldekensstraat, 238, met A. De Kaey, arbeidster, zelfde huis.

Laat ze niet meer trekken

Verlichting in 10 minuten, genezing in eenige uren van TANDPIJN, KOPPIJN, SCHELE HOOFDPIJN, ZENUWKOORTSEN, enz. door de

CACHETS ANTIDOLOR
van den gedipl. Tandm.-Apoth. te Antwerpen
VINCART
2 fr. de doos. — Algemeen depot
Groote Apotheek-Drogerij
MONTIGNYSTRAAT, 113-115
(recht over het Zwemdok)
Vroeger Brederodestraat, 160
Telefoon 4584 5

Sport Echo

Orgaan aller sporten. Voor den duur van den oorlog opgenomen in « Het Vlaamsche Nieuws »

VOETBAL

O. Bossaert gesneuveld

We vernamen met leedwezen dat de zoon van den burgemeester van Koekelberg, Oscar Bossaert, die als vrijwilliger in 't Belgisch leger dienst nam, gesneuveld is.

We meenen te weten dat het hier den beroemden Daringspeler en Belgischnationalen centerhalf geldt, alhoewel we van een andere zijde vernamen, dat de Belg Bossaert vóór een paar maanden nog optrad in een Hollandsch eersteklas elftal.

Na Nizot, treft Bossaert's afsterven de Belgische voetbalwereld in de hoogste mate.

WIELRIJDEN

Echt Amerikaansch!

Aangaande vrijgezel Linart, die thans in Amerika verblijft, schrijft een Amerikaansch blad:

« De Belg heeft een vrouw en drie kinderen in een vluchtelingsoord te Folkestone, in Engeland. »

We hebben onze kampioen steeds tot de grootste verrichtingen in staat geacht, maar dat hij het tijdens zijn tweemaandenlang verblijf te Folkestone zoover wist te brengen, gaat alle onze gedachten te boven...

Papa Linart, van harte proficiat!

Linart en Dupuy

bleven in de zesdagen van Chicago tot aan de 130ste uur in hoofdgroep; toen gaf Dupuy den strijd op en daar zich geen ander maat meer aanbood, was onze landgenoot ook tot opgave gedwongen.

Schouwburg "ODEON" Kunstlei, 46

PRIJSKAMP voor ZANGSPELEN

DINSDAG 23 FEBRUARI
Vijfde beurtoptreding
Opvoering van
Vaderpluimsteen
Zangspel in één bedrijf

Verandering van Cinemaprogramma, 2 maal per week: Maandag en Vrijdag. 119

Bekendmaking

Wendt U in volle vertrouwen tot ons. Onze magazijnen en bureelen zijn altijd open. — Goed ingerichte vervoerdienst. — Juiste gewichten en comptante betaling. — Wij koopen in 't groot en in 't klein: **Koper, zink, lood, ijzer, staal, geut, enz. — Wolle- en katoene vodden, touwwerk, enz. — Beenderen, horens, hoorn, vet, benzine, enz.**

Oud Huis J. HASTIERE
(GEYSEN & CHARLIER)
27, Merxemstr., Antwerpen-Dam

De firma Gebr. DE BEUKELAAR, Peeënfabrikanten, Antwerpen, Dam, 5.

Verkrijgbaar bij alle winkeliers, — merk „OUD VROUWTJE" —

-- Alle -- verpakkingen

Filter, half grof en fijn, alsook los in zakken

121

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
20 JAREN BIJVAL

De WITTE CAPSULEN van Dr Davidson genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammaties der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen, Lendenpijnen, steen, troebele, pijnlijke of brandende waters, speen. Nooit geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen.

3.00 fr. de doos. Apotheken, 15, rue des Croisades, Brussel; De Beul, 57, Lange Nieuwstraat, Antwerpen. 81

COUPONS
Kathelijnevest, 8, Antwerpen.

TOT ONDERSTAANDE PRIJZEN BETALEN WIJ HEDEN COUPONS:

Cedula,	per Peso,	Fr. 2.22
Buenos-Aires,	» »	» 2.18
Cedula,	per Goud Peso	» 5.10
Oostenrijk,	per Kroon	» 0.92
Hongarié,	» »	» 0.92
»	per L. Sterl.	» 23.64
Rumenië,	per Lei	» 0.98
Japan,	per Yen	» 2.65
Amerika,	per Dollar	» 2.55

en verder alle vorkoomende 112

BUITENLANDSCHE COUPONS
Kathelijnevest, 8.

Vraagt aan onze verkoopers de kaart der Vlaanderen en den IJzer, aan 20 centiemen.

CARBURELAMPEN
van af fr. 1.00

Geen kurken stop; geen gevaar van ontploffing. Elke lamp is voorzien van een bekkenkuischer.

Groote aankomst van Carbure fr. 0.60 de doos
(in 't groot, lage prijzen)
ALLE SOORTEN VAN BEKKEN
Uitverkoop van tulippen voor gaz- en elektriekluchters
Porseleinen bougies voor pianos en luchters 114
Alles aan het vierde der waarde
Kloosterstraat, 16, Antwerpen

HET HUIS VAN VERHUIZINGEN
Ed. VAN HEETH
Nationalestraat, 138, Antwerpen,

heeft de eer te berichten aan het Publiek, getroffen door de oorlogsgebeurtenissen, dat het beschikt over magazijnen gezegd « Garde Meubles » en dat het zich aanbeveelt aan zijne welwillende aandacht. Al de zaken zullen afgehandeld worden aan de prijzen en voorwaarden van het Syndikaat der Verhuizers. — *Verhuizingen voor de Stad, de Provincie en het Buitenland.* — Telegram adres: « Continent ». — Telefoon 4701. 88

Stadsnieuws
Hierdoor wordt het geacht publiek bekend gemaakt dat de
YMUIDSCHE VISCHWINKEL
gevestigd is
H. AAP
Penkaanstraat, 19, Antwerpen

Geene bijhuizen
Groote dagelijksche aanvoer van Noordzeevisch
Levende Karpers en Versche Zeelandsche Oesters

Aankomst van versche Hollandsche Zalm en Heelbot 123

AARDAPPELEN

Men wil koopen **250.000 kilos aardappelen** op wagon gezet en voor Brussel. **Comptante betaling** bij het op wagon zetten. Aanbiedingen per geschrift aan
Magasins Réunis d'Alimentation
89, Van Arteveldestraat
BRUSSEL (Beurs) 109

Roepzaal „Marnix"
ANTWERPEN
Terninckstraat, 1, (hoek Kasteelpleinstraat)

ALLE DINSDAGEN
om 10 uren 's morgends
Openbare Verkooping van Meubelen
en andere Goederen

Men neemt alle soorten van goederen aan om te verkoopen, en geeft geld op de te koop gestelde goederen. 4

Antwerpen-Brussel
EN VICE-VERSA
VERVOER van REIZIGERS
met de stoombooten der Naaml. Scheepvaart-Mpij
L'UNION

Duur der reis ongeveer 4 uren	Prijs van de reis 5 fr. per persoon

HEEN EN TERUG: **fr. 7.50**
uitgenomen 's Zondags
PASPOORT VERPLICHTEND
DAGELIJKSCHE VERTREKKEN
om 11 uren (12 Torenuur)
Inscheping aan de Petrool-inrichtingen, eindpunt van tram n. 13.
BUFFET AAN BOORD
De Maatschappij gelast zich insgelijks met de reisgoederen aan huis te doen afhalen.
Voor verdere inlichtingen, zich te wenden tot de:

Maatschappij « L'UNION »	
36, VLAAMSCHE KAI ANTWERPEN	1, QUAI DES MÉRIDIENS BRUSSEL

103

ROUWZWART IN 12 UREN
Mechelschesteenweg, 93; Kunstlei, 38; Vondelstraat, 8; Kasteelpleinstraat, 67.
A. VAN WEEREN
ons volk aan werk; werk voor die menschen op dit oogenblik beteekent brood; last daarom tegen lage prijzen uwe kleeding, tapijten, enz., enz., verwen of wasschen in de stoomverwerij.
HELPT

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is onfeilbaar tegen achterblijvende
MAANDSTONDEN
Zekere uitslag, zonder gevaar. — De doos **10 frank**, de 1/2 doos **5.50 fr.** — Bescheiden opzending tegen postbon: **Zuider Volksapotheek, 126, Brederodestraat, Antwerpen.** 2

Verlichting door Carbure
Fabriek van onontplofbare Lampen
ONMOGELIJKE CONCURENTIE
Veranderingen Instellingen
Bijzondere modellen op aanvraag
Carbure -- Lichtschermen
Bekken, enz. in het groot
117 en 123, Laekenstraat
BRUSSEL 111

John P. BEST & Co
Beste Huiskolen en Antraciten
Matige Prijzen
36-37 Groenplaats
ANTWERPEN 74

PRIMA GERAFFINEERD
KEUKENZOUT
AANGEKOMEN
Te bekomen in alle kwantiteiten, bij
KARL SCHROERS,
VAN DYCKKAAI, 35 63

Raadgeving
Vooraleer **Carbure of bekken** te koopen, vraagt eerst de prijzen aan het
Velomagazijn
Langstraat, 124
Borgerhout
Carbure 15/25 en 25/50 in vaten. Carbure in doozen van 1 K° aan fr. 60.— de 100 doozen. 93

Oorlogsprijzen!
FONOGRAVEN
op voetstuk en kast tot bewaren der Platen met 12 muzieken zangstukken; alles zamen: 50 frank.
Fonograven alleen van af 20 frank, en met 12 nummers: 35 frank.
Platen 1.95 — 2.75 fr. in pl. van 3/4 p.
ALLE afzonderlijke stukken. Muziek-instrumenten. SNAREN
ACCORDEEREN
REPARATIE
Amerikaansche Vlag 67, Lange Koepoortstraat (bij de Wolstraat). Verkoop van Carbuur en Carbuurlampen. 122
20 p.c. afslag.

Schoon gemeubeld Renteniershuis
TE HUREN. Te bevragen ter studie van notaris Van Diest, 7, St-Jozefstr., Antw.

L. DENS & Co
BEURT Antwerpen-Gent
EN TERUG
Het motorschip **FRANCO BELGE IV**, is in lading op Nr. 7 der dokken.
Antwerpen-Brussel
Eerstdaags vertrekken.
Voor vracht en voorwaarden gelieve men zich te wenden tot:
Antwerpen: L. DENS & Co Meir 52
Gent: L. DENS & Co
Nieuwe Brugkaai, 5 115

Wie nog een Vlaamsche scheuralmanak verlangd haaste zich hem te bestellen bij onze verkoopers.
Aan slechts 10 centiemen.

Kleine aankondigingen
(50 centiemen per inlassching)

TE HUREN GEVRAAGD
groot huis, in den omtrek van Groenplaats of Koepoortstraat. Schrijven met voorwaarden: T.H.G., oureel van dit blad.

Vroedvrouw
1ste diploma, 29 jaar praktijk, gewezen bestuurster van het Moederhuis. Vertraging behandeling, 10 fr. Pensioen op alle tijdstippen. Raadplegingen. Geheimhouding. Men spreekt Duitsch.
44, rue de la Rivière, Brussel-Noord. (80

Wateroganen
Geheime Ziekten Vrouwziekten
Raadpleging: 2 Fr., van 8 uur 's morgens tot 8 uur 's avonds. Zondags van 8 uren tot 12 uren.
19, r. de la Fraternité
(geeft in de Brabantschestraat)
BRUSSEL-NOORD

NIEUW GEROOKT OSSENVLEESCH
Billen, boonen, filets d'Anvers, enz., alsook fijne gerookte hespen. Alles eerste kwaliteit. 8, Lange Doornikstraat, Antwerpen. 106

VERTRAGING
FEMINA PILLEN
Verzekerde uitslag en onschadelijk
PRIJS: 5 FRANK
Apotheek
65, Antoine Dansartstraat, 65, BRUSSEL. 110

Kopergieterij
C. van de Weghe
opvolger van Th. Diericks-Van de Weghe, gelast zich met het gieten van brons, koper en aluminium.
CARNOTSTR., 165
113 ANTWERPEN

AFSLAG op de KOFFIE
Schoonen besten koffie, 2.20 fr. de kilo. Bitterpeeën Gebroeders De Beukelaer, 0.52 fr. de kilo. Beschuiten, 1.20 fr. de kilo. Suiker, 0.65 fr. de kilo. Kunstvet, 2.15 fr. de kilo.
IN DEN SUIKERWINKEL
Offerandestraat, 44
116 *Antwerpen*

MATRASSEN
Engelsche Bedden
Groote keuze van MATRASSEN, pluimen- en wolhaar-bedden. Steeds 500 kompleete Engelsche bedden in voorraad. Verbeteringen en door den oorlog geteisterde personen hebben groote vermindering op alle aankoopen. — Onze werkhuizen zijn speciaal ingericht voor het maken met garantie en herstellen van metalen ressorts in alle maten.
Den Wolmolen
HOOGSTRAAT, 16
ANTWERPEN
Men zendt ook naar buiten. 85

Met gereed geld
koopt
LOUIS DE MAERE,
Oude Koornmarkt 67
alle soorten goederen. Tekoopstelling van eene partij
NIEUWE VELOS
aan alle prijzen, ook allerhande goederen in occasie. (86
Oude Koornmarkt 67

GEVRAAGD
AGENTEN voor den verkoop van de eenigste gebreveteerde Carburelamp dienende voor huisverlichting. Verkoopprijs als reklaam fr. 1.75 met globe. Bijzondere lampen voor verlichting van groote lokalen. Goedkoopste adres v. Carbure in 't groot. Totalen uitverkoop van cuisineres aan fakturaprijs.
AMERIKAANSCH HUIS
KERKSTRAAT, 30
ANTWERPEN.
96

Torfstraat, 32
BURGERSHUIS te huren aan voordeelige voorwaarden. Zich te bevrag.: Minderbroedersrui, 33.

Te koop
Schoone VOITURE (buggy), in goeden staat, met nieuwe caoutchouc-wielen., 41, Veldstr., Berchem.

Te koop
2 volle veerzen dicht bij kalven, bij Karel Van Heijnbeek, N.-O.-Heembeek, Bijsegemstraat, 26. 117

Nijveraars Opgepast!

Er is middel te koopen, **nieuw of reeds gebruikt en aan halven prijs:** Stoomtuigen, lokomobielen, allerhande toestellen voor Stokerijen, Brouwerijen, Suikerfabrieken, Bakkerijen, Chocoladefabrieken, Molens, Mouterijen; motors, pompen, braakmolens, machienen voor hout- en ijzerbewerking, drukkerij-toestellen, riggels, wagons, waterbakken, transmissies, poulies, buizen. In een woord, al wat gewenscht wordt, wanneer men een bezoek brengt aan de bestendige tentoonstelling, die alle dagen open is van 8 tot 4 uren, in de groote hallen van het Belgische Nijverheidsmaterieel.

BUIZEN

van ijzer, voor water- en stoomdamp, van alle doorsneden, aan den ongelooflijken prijs van fr. 20 de 100 kilos, ten einde werk te bezorgen aan onze werklieden.

Bezichtigt **Het Belgische Nijverheidsmaterieel, Avenue du Moulin, 140, Brussel-Zuid. — Luttre-brug. — Trams 14-50-53.** 100

Wij berichten onze Lezers van Brussel, Mechelen, Leuven, Gent en andere Steden en Gemeenten dat HET VLAAMSCHE NIEUWS vanaf 6 uren s' morgens overal te bekomen is. Ons blad wordt des nachts verzonden zoodat al onze Lezers op het zelfde uur het zelfde blad bekomen zooals het te Antwerpen ook 's morgens verschijnt.

HET VLAAMSCHE NIEUWS moet overal 5 centiemen verkocht worden.

Mengelwerk van het « Vlaamsche Nieuws » 48

DE ELLENDIGEN

DOOR

Victor HUGO

TWEEDE HOOFDSTUK

Waarin men twee dichtregels zal lezen, die misschien van den duivel zijn

Voor wij verder gaan is 't noodig, eenigszins omstandig een zonderling feit te verhalen, 't welk te zelfder tijd te Montfermeil plaats had en misschien niet zonder invloed was op zekere gissingen van het openbaar ministerie.

In de omstreken van Montfermeil bestaat een zeer oud bijgeloof, te vreemder en merkwaardiger, wijl een volksbijgeloof in de nabuurschap van Parijs als een aloë in Siberië is. Wij behooren tot degenen die achting voor zeldzame planten hebben. Het bijgeloof van Montfermeil bestaat hierin: sinds onheugelijke tijden gelooft men, dat de duivel de bosschen kiest om er zich schatten te begraven. Oude vrouwen beweren dat het niet zeldzaam is tegen den avond, in afgelegen hoeken van het bosch, een zwarten man te ontmoeten, die het voorkomen van een voerman of houthakker heeft, met klompen aan de voeten, gekleed in een linnen broek en kiel, en herkenbaar aan twee groote hoorns, in plaats van muts of hoed op het hoofd.

Inderdaad, dit moet hem wel kenbaar maken. Deze man is gewoonlijk bezig met een kuil te graven. Men kan zich op drieërlei wijze bij zulk eene ontmoeting gedragen. Vooreerst, door tot aan den man te gaan en hem aan te spreken. Dan ziet men dat de man eenvoudig een boer is, dat hij zwart schijnt, omdat het avond is, dat hij volstrekt geen kuil graaft, maar gras voor zijn koeien snijdt, en dat zijn gewaande hoorns niets anders zijn dan een mestvork, die hij op den rug draagt, en wier tanden, op een afstand gezien, uit zijn hoofd schijnen te komen. Men gaat naar huis en sterft binnen een week. De tweede wijze is, hem gade te slaan, te wachten tot hij zijn kuil gegraven, dien weder dicht gemaakt heeft en heen is gegaan: dan haastig naar den kuil te loopen, dien te openen, en den « schat » er uit te halen, dien de zwarte man er noodwendig heeft in gelegd. In dat geval sterft men binnen een maand. Eindelijk de derde manier is, den zwarten man niet toe te spreken, hem niet aan te zien en zoo snel mogelijk weg te loopen. Men sterft dan binnen een jaar.

Aangezien alle drie manieren hare bezwaren hebben, wordt de tweede, die ten minste eenige voordeelen biedt, onder anderen dat van — al is het slechts gedurende een maand — een schat te bezitten, het meest gevolgd.

Naar men verzekert hebben stoutmoedige mannen zich dikwijls door de kans laten verlokken, om de door den zwarten man gegraven kuilen weder te openen en den duivel te bestelen. Het schijnt dat de uitkomst weinig bevredigend is. Ten minste zoo men de overlevering mag gelooven, en inzonderheid de beide raadselachtige versregels in barbaarsch Latijn, omtrent de zaak nagelaten door een Normandischen monnik, die min of meer tooveraar was, Tryphon geheeten. Deze Tryphon is in de abdij van St-Georges de Becherville bij Rouaan begraven en op zijn graf worden padden geboren.

Men doet dus groote inspanningen deze kuilen zijn gewoonlijk zeer diep; men zweet, delft, werkt den geheelen nacht, want dit geschiedt 's nachts; het hemd wordt nat, de kaars verbrandt, de spade wordt bot, en wanneer men op den bodem van den kuil is gekomen, wanneer men de hand op den « schat » legt, wat vindt men? wat is de schat van den duivel? een stuiver, soms een kroonstuk; een steen, een geraamte, een bloedend lijk, vaak een spook als een blad papier in een portefeuille in vieren gevouwen, soms niets. Dit schijnen de verséegels van Tryphon den onbescheiden nieuwsgierigen aan te toonen:

Fodit, et in fossa thesauros condit opaca,
As, nummos, lapides, cadaver, simulacra
[nihilque.

't Schijnt dat men er in onze dagen ook nu eens een kruithoorn met kogels, dan weder een oud, smerig en verbrand spel speelkaarten vindt, dat duidelijk den duivel heeft gediend. Tryphon spreekt van deze beide dingen niet, wijl Tryphon in de twaalfde eeuw leefde en de duivel niet zoo leep schijnt geweest te zijn het buskruit vóór Roger Bacon en de speelkaarten vóór Karel VI uitgevonden te hebben.

Overigens is men zeker, dat, zoo men met deze kaarten speelt, men alles verliest wat men bezit; en het buskruit in den hoorn heeft de eigenschap, dat het u 't geweer in 't gezicht doet springen.

Korten tijd nu, na het aan 't openbaar ministerie geschenen had, dat de ontslagen galeiboef Jean Valjean, gedurende zijn korte vlucht van weinige dagen, om Montfermeil had gezworven, merkte men in dit dorp op, dat een zekere oude wegwerker, Boulatruelle geheeten, druk het bosch bezocht. Men meende in het oord te weten, dat Boulatruelle in het bagno was geweest; hij was eenigzerijds onder toezicht der politie, en wijl hij nergens werk vond, gebruikte het bestuur hem tegen verminderd loon als wegwerker aan den binnenweg van Gagny naar Lagny.

Deze Boulatruelle was een man, die door de lieden van het dorp schuins werd aangezien; hij was al te onderdanig, te deemoedig, te gereed om voor ieder de pet af te nemen, bevende en glimlachende tegen gendarmes, en stond, meende men, waarschijnlijk met dievenbenden in betrekking, en in verdenking van zich 's avonds in 't kreupelhout in hinderlaag te leggen.

Men meende 't volgende te hebben opgemerkt:

Sedert eenigen tijd verliet Boulatruelle vroegtijdig zijn arbeid bij 't bepuinen en in orde houden van den weg, om met zijn spade naar het bosch te gaan. Men ontmoette hem tegen den avond op de eenzaamste plaatsen, in het dichtste houtgewas, met het voorkomen alsof hij iets zocht, en soms bezig kuilen te graven. De oude vrouwen die voorbijgingen hielden hem aanvankelijk voor Belzebub, doch spoedig herkenden zij Boulatruelle en waren hier weinig geruster om. Deze ontmoetingen schenen Boulatruelle schrikkelijk te hinderen. 't Was duidelijk, dat hij zich trachtte te verbergen en iets geheimzinnigs uitvoerde.

Men zeide in het dorp: — Zekerlijk heeft de duivel zich vertoond. Boulatruelle heeft hem gezien en zoekt. Hij is er wel toe in staat om Lucifer zijn schat te ontkapen. — De Voltairianen voegden er bij: Zal Boulatruelle den duivel beet hebben of de duivel Boulatruelle? — De oude vrouwen kruisten zich ijverig.

Intusschen hielden de bezoeken van Boulatruelle in het bosch op, en hij was weer geregeld aan zijn wegarbeid. Men sprak weer van iets anders.

Er waren echter eenige nieuwsgierigen gebleven, die meenden dat niet de fabelachtige schatten der legende hierin betrokken waren, maar een goede, degelijker en tastbaarder vondst dan de bankbriefjes van den duivel, en waarvan de wegwerker waarschijnlijk half en half het geheim had ontdekt. De meest belangstellenden waren de schoolmeester en de kroeghouder Thénardier, die gaarne de vriend van ieder wilde zijn en 't niet versmaad had met Boulatruelle te verkeeren. — Hij is wel op de galeien geweest, zeide Thénardier, maar mijn hemel, men weet niet wie daar is, of wie er nog komen zal!

Op zekeren avond betuigde de schoolmeester, dat de justicie vroeger wel onderzocht zou hebben wat Boulatruelle in het bosch ging doen, dat hij wel had moeten spreken, dat men hem desnoods op de pijnbank zou hebben gebracht, en dat Boulatruelle bij voorbeeld de waterproef niet zou hebben doorstaan. — Laten wij hem aan de wijnproef onderwerpen, zei Thénardier.

Men maakte alles gereed en deed den ouden wegwerker drinken. Boulatruelle dronk ontzaggelijk veel en sprak weinig. Hij vereenigde, met wonderbare knapheid en in een meesterlijke verhouding, den dorst van een zwelger met de stilzwijgendheid van een rechter. Evenwel, door herhaalde aanvallen, en door de weinige onduidelijke woorden hem ontsnapten samen te voegen en te verbinden, meenden Thénardier en de schoolmeester het volgende begrepen te hebben:

Boulatruelle zou op zekeren ochtend, dat hij zich bij het krieken van den dag naar zijn werk begaf, verrast zijn geworden door in een hoek van het bosch onder 't kreupelhout een schop en een houweel te vinden, die daar zoo 't scheen verborgen waren. Hij had evenwel gemeend, dat het waarschijnlijk de schop en het houweel van den ouden Six-Fours, den waterdrager, waren, en hij had er niet verder over gedacht. Maar des avonds van denzelfden dag zou hij, zelf onbemerkt, daar hij achter een dikken boom verscholen stond, een man hebben gezien, die zich van den weg naar het dichtst van het bosch begaf, « en welke man volstrekt niet uit de omstreken was, maar dien hij, Boulatruelle, zeer goed kende. » Thénardier's vertaling hiervan was: « Een makker uit het bagno. »

Boulatruelle had hardnekkig geweigerd den naam te zeggen. Deze vreemde droeg een pakje, een vierkant voorwerp, als een groote doos of klein kistje. Boulatruelle was evrwonderd. 't Was echter eerst na zeven of acht minuten, dat de gadachte bij hem opkwam den man te volgen. Maar 't was te laat, de man was reeds in het dichte houtgewas; het was donker geworden, en Boulatruelle had hem niet kunnen vinden. Toen had hij besloten aan den kant van 't bosch te wachten. 't Was lichte maan. Twee of drie uren later had Boulatruelle zijn man uit het kreupelhout zien komen, die nu geen kistje, maar een spade en een houweel droeg. Boulatruelle had den man laten voorbijgaan, maar durfde hem niet aanspreken, omdat hij bij zich zelven zeide, dat de andere driemaal sterker was dan hij, en met een schop gewapend, zoodat hij hem waarschijnlijk zou doodslaan, wanneer hij hem herkende en zich herkend zag. Een teedere opwelling van twee oude makkers, die elkander wedervinden! Maar de spade en het houweel waren voor Boulatruelle een lichtstraal geweest; hij was naar het struikgewas van des ochtends geijld, doch had er noch spade noch houweel meer gevonden. Daaruit had hij besloten, dat zijn man in het bosch was gegaan om er met het houweel een gat te graven, het koffertje er in verborgen, en het gat met de spade dicht gemaakt had. Nu was het koffertje te klein om

(Wordt vervolgd.)